

UYGULAMALI REKABET HUKUKU SEMİNERLERİ
2026 BAHAR DÖNEMİ PROGRAMI
2026 Bahar Dönemi / 24 Şubat - 2 Haziran 2026

Uygulamalı Rekabet Hukuku Seminerleri, İstanbul Bilgi Üniversitesi Lisansüstü Programlar Enstitüsü bünyesinde hukuk yüksek lisans programında 2006 yılından bu yana sunulan bir seminer dersidir. Kamuya açık olan bu derste, her hafta farklı bir konu, uygulamadan bir uzman tarafından anlatılmakta ve tartışılmaktadır. 2011 yılından bu yana, seminer programına kayıt yaptırarak düzenli katılım gösteren kişilere dijital katılım sertifikası verilmektedir.

Programın Amacı

Rekabet hukuku, piyasa ekonomisinin sağlıklı bir şekilde işlemesi açısından vazgeçilmez hukuk dallarından biridir. Bu hukuk dalı, günümüzde yatay veya dikey ilişkiler ayrımı göstermeksizin; dağıtım anlaşmaları, birleşmeler, fiyatlandırma politikaları ve iş birliği anlaşmaları gibi pek çok ticari işlemi ve eylemi yakından ilgilendirmekte ve düzenlenen piyasalar dahil olmak üzere, ekonominin her alanında yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Bu nedenle, rekabet hukuku hakkında bilgi sahibi olmak, günümüzde başta avukatlar olmak üzere, yöneticiler ve üst düzey çalışanlar açısından son derece önemlidir.

Bu sertifika programının amacı, katılımcılara Türk ve mukayeseli rekabet hukuku uygulaması hakkında bilgi vermek, güncel sorunlar ve tartışmalar hakkında onları aydınlatmaktır. Bu şekilde, katılımcıların bu hukuk dalını daha iyi anlamaları ve pratikte karşılaşılan rekabet hukuku sorunları karşısında çözüm geliştirme becerisini kazanmaları hedeflenmektedir. Ayrıca seminer dersi ile bu alanda yeni araştırmaların yapılması ve rekabet hukuku ile ilgilenen profesyonellerin bir araya geldiği bir tartışma platformu oluşturulması da hedeflenmektedir.

Programın Konusu

Uygulamalı Rekabet Hukuku Seminerleri Sertifika Programı, esas itibarıyla Türk pozitif rekabet hukukunu konu edinmektedir. Bu nedenle Rekabet Kurulu kararları ve düzenlemeleri, ana inceleme konusunu oluşturmaktadır. Ancak mehaz teşkil etmesi bakımından Avrupa Birliği ve etkisine binaen Amerika Birleşik Devletleri rekabet hukuku da seminer konuları arasında yer alır. Güncel konu ve tartışmalar, konuların uzmanları (avukatlar ve akademisyenler)

tarafından teorik ve uygulama boyutu ile aktarılmakta ve örnek kararlar ile yasaklayıcı normların çizdiği çerçeve izah edilmektedir.

Programın Yapısı ve Süresi

Program, Rekabet Hukuku ve Politikası Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne, bu program için önerilen tebliğ özetlerinin seçimi ile oluşturulmaktadır. Daha açık bir ifadeyle bu seçim süreci iki şekilde yapılmaktadır. İlk ve ağırlıklı seçim, programın başlangıcından takriben 6 ay önce yapılan bildiri çağrısına (*call for papers*) icabet eden bildiri özetlerinin akademik kurul tarafından puanlanması ile yapılmaktadır. Anonim olarak yapılan ve şeffaf bir şekilde ilan edilen bu değerlendirme neticesinde, en yüksek puan alan ilk 18 tebliğ programda yer almaktadır. Bunun dışındaki tebliğler ise, akademik kurulda yer alan jüri üyelerinin tebliğ sunmak istemeleri halinde onların tebliğlerinden ve bunun haricinde, programın başından bu yana destek sağlayan kişilerin önerilerinden oluşmaktadır. Ayrıca 2023 yılından itibaren yurt dışındaki üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin tebliğlerine de ayrı bir kontenjan ayrılmasına da karar verilmiştir. Bu tebliğlerden oluşan program, belirli bir sistematik ve konu bütünlüğü çerçevesinde kamuya ilan edilmektedir.

Seminerler, aşağıda belirtilen program dahilinde her salı günü saat 19.00'da başlayacak ve tek ara verilerek 21.30 civarında sona erecektir. Program esas itibarıyla fiziki olarak İstanbul Bilgi Üniversitesi Santral İstanbul Kampüsü'nde düzenlenecektir. Programın aynı zamanda çevrim içi ortamdan takip edilebilmesine de (özellikle İstanbul dışındaki katılımcılar açısından) imkân sağlanacaktır.

Program sonunda dijital katılım sertifikası verileceği için 13 haftanın en az 11'ine katılım sağlanması gerekmektedir. Ayrıca fiziki katılımı ve salon içi etkileşimi önemseydiğimiz ve öğrenim kazanımları açısından gerekli gördüğümüz için en az 11 hafta seminerlere fiziki olarak gelinmesi zorunludur. Programa İstanbul dışından katılacak katılımcılar için seminerlere en az 11 hafta fiziki olarak katılma şartı aranmaz. İstanbul dışından katılacak katılımcıların 13 haftanın en az 11 haftasına çevrim içi katılmaları yeterlidir. Aksi halde katılımcı sertifika almaya hak kazanamayacaktır. Katılım imza yoklaması ile takip edilecektir. Derse katıldığı hafta için imza verilmesinin sorumluluğu katılımcılara aittir.

Seminer konusu ile ilgili belge ve bilgiler (mümkün olduğu ölçüde) 1 hafta öncesinden katılımcılara gönderilecek ve bu şekilde konu hakkında bilgilenmeleri sağlanacaktır. 2026 yılı bahar döneminde 13 haftada, 24 konu ele alınacaktır.

Kayıt ve Ücret Bilgisi

Seminer rekabet hukuku ile ilgilenen ve özellikle temel rekabet hukuku bilgisine sahip herkese açıktır.

Program ücreti KDV dâhil 24.000 TL'dir (*).

(*) Bu ücret 10 Şubat 2026 tarihine kadar geçerli olan %40 erken kayıt indirimi kapsamında uygulanacaktır. Erken kayıt dönemi sona erdikten sonra ise katılım ücreti KDV dâhil 40.000 TL'dir. Erken kayıt dönemi sona erdikten sonra, stajyer avukatlara %20, İstanbul Bilgi Üniversitesi mezun ve öğrencilerine %25 indirim uygulanacaktır. Bahsi geçen indirimlerden hiçbirisi başka bir indirimle birleşmemektedir.

Programın yapısı ve kayıt süreci ile ilgili bilgi için rhm@bilgi.edu.tr adresine e-posta gönderebilirsiniz.

Öğretim Kadrosu*

Av. Dr. Gönenç Gürkaynak (ELİG Gürkaynak Avukatlık Bürosu)
Av. Onur Özgümüş (ELİG Gürkaynak Avukatlık Bürosu)
Av. Gülçin Dere (Paksoy Hukuk Bürosu)
Prof. Dr. Thomas Weck (Frankfurt School of Finance & Management)
Recep Gündüz (Yazar & Egemen Hukuk Bürosu)
Av. Mert Birkan (Yazar & Egemen Hukuk Bürosu)
Dr. Stavros Makris (University College London)
Av. Ramiz Arslan (Booking.com)
Evgeny Khokhlov (Antitrust Advisory)
Av. Sinan Diniz (KST Hukuk Bürosu)
Av. Simru Tayfun (KST Hukuk Bürosu)
Av. Beyza Arlı (KST Hukuk Bürosu)
Av. Esen Ergül (Esin Avukatlık Ortaklığı)
Av. Helin Yüksel (Esin Avukatlık Ortaklığı)
Av. Beyza Nur Adıgüzel (Esin Avukatlık Ortaklığı)
Av. Armanç Canbeyli (Balcıoğlu Selçuk Eymirlioğlu Ardıyok Keki Avukatlık Ortaklığı)
Av. Elif Naz Semercioğlu (Balcıoğlu Selçuk Eymirlioğlu Ardıyok Keki Avukatlık Ortaklığı)
Av. Nuri Melih İnce (İnce Legal Hukuk & Danışmanlık Bürosu)
Av. Elvan Galatalı (Erdem & Erdem Hukuk Bürosu)
Av. Anıl Acar (Erdem & Erdem Hukuk Bürosu)
Av. Dr. Cihan Doğan (CD Hukuk Bürosu)
Av. Şahin Ardıyok (Balcıoğlu Selçuk Eymirlioğlu Ardıyok Keki Avukatlık Ortaklığı)

* Öğretim kadrosu sıralaması, seminer programındaki sıralamayı esas almaktadır.

Av. Büşra Nazlı Yaldır Ok (Balçioğlu Selçuk Eymirlioğlu Ardiyok Keki Avukatlık Ortaklığı)
Av. Reşit Gürpınar (Balçioğlu Selçuk Eymirlioğlu Ardiyok Keki Avukatlık Ortaklığı)
Av. Aslı Ak (Balçioğlu Selçuk Eymirlioğlu Ardiyok Keki Avukatlık Ortaklığı)
Av. Sinan Lahur (Öztürk & Kuru Avukatlık Ortaklığı)
Av. Sanem Yetiş (CD Hukuk Bürosu)
Av. Bulut Girgin (Gen Temizer Erdoğan Girgin Avukatlık Ortaklığı)
Av. M. Mustafa Polat (Gen Temizer Erdoğan Girgin Avukatlık Ortaklığı)
Doç. Dr. Emin Köksal (Bahçeşehir Üniversitesi)
Av. Cansu Peker (Balçioğlu Selçuk Eymirlioğlu Ardiyok Keki Avukatlık Ortaklığı)
Dr. Nihat Mısır
Dr. Magali Eben (University of Glasgow)
Av. Ömer Faruk Çelik (Balçioğlu Selçuk Eymirlioğlu Ardiyok Keki Avukatlık Ortaklığı)
Av. Bekir Aksarı (Balçioğlu Selçuk Eymirlioğlu Ardiyok Keki Avukatlık Ortaklığı)
Prof. Dr. Ioannis Kokkoris (Queen Mary University of London)
Av. Hazar Başar (Hergüner Bilgen Üçer Avukatlık Ortaklığı)
Av. Nihan Ünal Turan (Hergüner Bilgen Üçer Avukatlık Ortaklığı)

Program Koordinatörü

Prof. Dr. Kerem Cem Sanlı (İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

PROGRAM (24 Şubat – 2 Haziran 2026)

1. HAFTA 24.02.2026

Rekabet Hukukunda 2025 Yılında Yaşanan Gelişmelerin Değerlendirilmesi ve 2026 Yılına Bakış

Seminer programının ilk haftasında rekabet hukukunda 2025 yılında yaşanan gelişmelerin değerlendirileceği, soru ve cevap şeklinde yürütülecek olan bir panel düzenlenecektir. Bu çerçevede iş gücü piyasalarındaki rekabet hukuku uygulamaları, Rekabet Kurulunun dijital piyasalara ilişkin incelemeleri, mevzuat değişiklikleri, uzlaşma ve taahhüt kurumlarının uygulama alanı, Rekabet Kurulunun güncel soruşturmaları ve verdiği önemli kararlar ve rekabet hukukuna ilişkin idari yargıda yaşanan gelişmeler gibi konular ele alınacaktır. Panelistler aynı zamanda bu gelişmeleri dikkate alarak 2026 açısından beklentilerini aktaracaktır.

2. HAFTA 03.03.2026

Yoğunlaşmalarda Taahhüt Tipleri ve Güncel Dosya Örnekleri

Av. Dr. Gönenç Gürkaynak (ELİG Gürkaynak Avukatlık Bürosu)

Av. Onur Özgümüş (ELİG Gürkaynak Avukatlık Bürosu)

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi kapsamında etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurabilecek birleşme ve devralma işlemlerinin tarafları, bu yoğunlaşmalardan kaynaklanan rekabetçi endişelerin giderilmesi ve Rekabet Kurulundan ("Kurul") izin kararı alınabilmesi için Rekabet Kurumuna işleme ilişkin taahhütler sunabilmektedir. Sunulan taahhütlerin işlemten kaynaklanan rekabetçi endişeleri tamamen ortadan kaldırıcı nitelikte olması halinde Kurul, işleme taahhütler çerçevesinde koşullu olarak izin verebilmektedir.

Rekabeti kısıtlayıcı nitelikteki yoğunlaşma işlemleri bakımından kabul edilebilecek taahhüt türlerine ilişkin genel ilkeler, taahhütlerin karşılaması gereken nitelikler ve taahhütlerin yerine getirilmesine ilişkin başlıca şart ve yöntemler, Birleşme/Devralma İşlemlerinde Rekabet Kurumunca Kabul Edilebilir Çözümlere İlişkin Kılavuz ("Kılavuz") ile açıklığa kavuşturulmaktadır. Kurul'un işlem taraflarınca sunulan taahhütleri değerlendirdiği kararları da somut olay özelinde hangi tür taahhütlerin Kurul tarafından tespit edilen rekabetçi endişeleri gidermek için elverişli olduğu hakkında yol göstermektedir.

Pazarın yapısı üzerinde kısa vadede etki doğurması ve uygulandıktan sonra denetim gerektirmemesi sebebiyle bir iş biriminin elden çıkarılması gibi yapısal taahhütlerin, işlemde kaynaklanan rekabetçi endişelerin giderilmesinde en etkili yol olduğu değerlendirilmektedir. Davranışsal taahhütler ise rekabetçi endişeleri giderme konusunda yapısal çözümlere benzer seviyede etkinliğe sahip oldukları ve eş etkili bir yapısal çözümün olmadığı istisnai durumlarda Kurul tarafından kabul edilmektedir. Bununla birlikte, Kurul'un özellikle son beş yıldaki kararları incelendiğinde, Kurul'un, rekabetçi endişelerin giderilmesi için işlem taraflarınca sunulan davranışsal taahhütleri değerlendirirken ılımlı bir yaklaşım sergilediği değerlendirilebilecektir. Nitekim bu süre zarfında Kurul tarafından davranışsal taahhütler çerçevesinde koşullu izin verilen işlem sayısı, yapısal taahhütler çerçevesinde izin verilen işlem sayısından kayda değer bir şekilde fazladır.

Davranışsal taahhüt türleri, işlemde etkilenen pazarların niteliklerine, sektörün dinamiklerine, işlemde kaynaklanan rekabetçi endişelerin türlerine ve işlem taraflarının iş modellerine göre somut olayın özellikleri doğrultusunda tasarlanmaktadır ve geniş bir yelpazede çeşitlilik gösterebilmektedir. Rekabetçi endişelerin giderilmesi için işlem taraflarının Türkiye'deki üretim ve ihracat kapasitelerinin artırılmasına yönelik yatırım yapılmasına ilişkin taahhütleri de içeren bir taahhüt paketi çerçevesinde koşullu izin verilen ve Kurul'un değerlendirmesinde taahhütlerin Türkiye ekonomisine ve istihdama yapması beklenen katkıyı da dikkate aldığı Tofaş/Stellantis kararı, davranışsal taahhütlerin çeşitliliğine iyi bir örnek teşkil etmektedir.

Son yıllarda Kurul'un, özellikle ilaç, savunma sanayi ve liman işletmeciliği gibi kamu açısından kritik öneme sahip ve muhtelif düzenlemelere tabi olan sektörlerde yüksek seviyede fiyatı artışı yaşanmaması ve/veya ilgili ürünlerin Türkiye pazarına tedarikinin azalmaması için sunulan davranışsal taahhütlere olumlu yaklaştığı görülmektedir.

Dijital piyasaların ortaya çıkması ve çevrimiçi hizmetlerin gittikçe önem kazanmasıyla birlikte, özellikle dikey ve çok pazarlı (konglomera) nitelikteki yoğunlaşma işlemlerinde, işlem taraflarının rakiplerinin, işlem taraflarının yazılımlarına/altyapılarına erişimlerinin engellenmemesine ve/veya rakiplere sunulan veri entegrasyonu hizmetlerinin devamlılığına yönelik sunulan davranışsal taahhütler de son yıllarda dikkat çeken gelişmeler arasındadır.

Sunum kapsamında Kılavuz ve akabinde Kurul'un güncel kararları ışığında rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olabilecek yoğunlaşma işlemlerinde sunulabilecek taahhüt türleri ve Kurul'un rekabetçi endişeleri gidermeye yönelik olarak sunulan yapısal ve davranışsal taahhütlerin değerlendirilmesine yönelik güncel yaklaşımı somut dosya örnekleri üzerinden ele alınacaktır.

Orantılılık İlkesi Çerçevesinde Rekabet Soruşturmalarında Davranışsal Tedbirler

Av. Gülçin Dere (Paksoy Hukuk Bürosu)

Rekabet Kurulu ("Kurul") tarafından beyaz et sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler hakkında yürütülen soruşturma idari para cezasının yanı sıra sektörel düzenleme ile sonuçlanmıştır. Kurulun Beyaz Et-III kararı kapsamında 4054 sayılı Kanun'un 9/1. fıkrası uyarınca, (i) Beyaz et pazarında üretici/tedarikçi olarak faaliyet gösteren teşebbüslerin güncellenen satış fiyatlarını (fiyat listelerini) yeniden satıcıları dahil olmak üzere alıcılarına duyurdıkları andan itibaren uygulamaya koymaları ve (ii) İleri tarihli fiyat listesi uygulamalarını sonlandırmaları hususlarında davranışsal tedbir uygulanmasına karar verilmiştir. Soruşturma neticesinde Kurul, beyaz et sektöründe faaliyet gösteren çeşitli teşebbüslerin rekabete hassas bilgi değişimi gerçekleştirmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine karar vermiştir. Benzer tespitlerin geçmişte Kurulun Beyaz Et-I ve Beyaz Et-II kararlarında da yapıldığı görülmekle birlikte, Beyaz Et-III kararı ile Kurul ilk defa beyaz et sektöründe üretici/tedarikçi olarak faaliyet gösteren tüm teşebbüsleri -soruşturma kapsamında olmayan teşebbüsler dahil- kapsar şekilde davranışsal tedbirler getirmiştir. Tedbir kararı sektörde faaliyet gösteren tüm teşebbüslere yükümlülük öngörmesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 9/1. maddesindeki ilkeler ve idarenin takdir yetkisinin sınırları bağlamında soru işareti yaratmaktadır. Ayrıca, sektöre yönelik böylesine kapsamlı bir düzenlemenin uygulanabilirliği, orantılılık ve ölçülülük ilkesi gibi Anayasal ilkeler bağlamında da konunun incelenmesini gerektirmektedir.

Diğer taraftan, Kurulun 13.02.2025 tarih ve 25-06/152-78 sayılı Frito Lay kararında kapsamlı davranışsal tedbirler öngörülmüştür. Kararda Frito Lay'in paketlenmiş cips pazarında geleneksel kanal perakende satış noktalarında münhasırlık uygulamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine karar verilmiş ve idari para cezasının yanı sıra 4054 sayılı Kanun'un 9/1. uyarınca davranışsal tedbirlerin uygulanmasına karar verilmiştir. Frito Lay bakımından getirilen stant tedbirleri 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi kapsamında orantılılık ve gereklilik ilkeleri bakımından soru işareti yaratmaktadır. Kararda, Frito Lay'e üçüncü taraf konumundaki binlerce satış noktasındaki stantlara yönelik kapsamlı stant paylaşım yükümlülüğü getirilmiş ve "satış noktasının belirtilen hususlara uymasını sağlamak için Frito Lay'in gerekli her türlü tedbiri sözleşmesel olarak almakla yükümlü" olduğu hükme bağlanmıştır. Stant tedbirleri Frito Lay bakımından, bağımsız üçüncü taraf konumundaki satış noktalarının eylemlerine yönelik yükümlülükler içerdiği için Anayasa'nın 38. maddesi ile temin edilen ceza sorumluluğunun şahsiliği ilkesi bakımından hukuki belirsizlik yaratmaktadır. Anılan tedbirlere aykırı davranışın 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesi kapsamında süreli idari para cezasına tabi olduğu değerlendirdiğinde, binlerce satış noktası ile sözleşmesel yükümlülük öngören tedbirlerin kapsamı ve uygulanabilirliği orantılılık ve ölçülülük ilkesi gibi Anayasal ilkeler bağlamında incelenmelidir.

Kurul bugüne kadar pek çok soruşturma kararında davranışsal tedbirler öngörmüş olup bir kısmı somut olay bağlamında ayrımcılık yasağı gibi temel ilkelerle açıklanabilmektedir. Örneğin, Kurulun Philips Kararı'nda, Philips'in başvuru sahibine tıbbi görüntüleme cihazlarının bakım ve onarımı için gerekli şifre ve aktivasyonu sağlamayarak 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiası incelenmiş ve tıbbi görüntüleme ve teşhis pazarında faaliyet gösteren teşebbüslere şifre ve sistem erişimi ile yedek parça satışında rakip servis sağlayıcılarına yönelik ayrımcı uygulamalar yapılmaması vb. yükümlülükler getirilmiştir. Bununla birlikte 2025 yılı itibarıyla Kurul'un davranışsal tedbirler konusunda farklı bir yaklaşım izlediği ve daha kapsamlı yükümlülükler öngördüğü anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıllarda rekabet otoritelerinin soruşturmalarda ex ante düzenlemelere eğilim göstermesi ve adeta sektör düzenleyici (regülatör) rolü üstlenmesi uygulanan davranışsal tedbirlerin yakından analiz edilmesini gerektirmektedir. OECD'nin politika dokümanında, rekabet otoritelerinin soruşturmalarda

gerekli ispat standardını karşılamada güçlük çektikleri belirtilerek, politika tercihi olarak yeni varsayımlar/karineler benimsenmesi suretiyle ispat standardın düşürülmesi veya ex ante regülasyon yöntemlerinin benimsenmesinin tartışıldığı belirtilmektedir. Ex ante regülasyon yöntemi ilk etapta idareye daha esnek bir düzenleme imkânı sağlamakla birlikte, kapsamına bağlı olarak gerek orantılılık ilkesi bağlamında gerekse uygulama aşamasında pazarda yaratacağı rekabetçi etkileri bakımından belirsizlik yaratmaktadır.

Yukarıda açıklanan hususlar çerçevesinde, işbu çalışmada Kurul'un davranışsal tedbirlere ilişkin yaklaşımının yıllar içerisinde nasıl şekillendiği incelenecek ve orantılılık ve ölçülülük ilkesi gibi Anayasal ilkeler bağlamında konu analiz edilecektir.

3. HAFTA 10.03.2026

Competition and Digital Markets: The EU and German Approaches

Prof. Dr. Thomas Weck (Frankfurt School of Finance & Management)

European competition law is evolving to address the market power of large digital platforms and the emerging challenges posed by generative artificial intelligence (AI). Traditional antitrust enforcement, centered on abuse of dominance under Art. 102 TFEU, has been applied to digital markets through cases involving self-preferencing, tying and bundling, and restrictive contractual clauses. Landmark decisions against companies such as Google, Amazon, and Booking.com established important principles but also exposed the limits of slow, case-by-case enforcement in fast-moving digital markets.

In response, regulators have shifted decisively toward ex ante regulation. At EU level, the Digital Markets Act (DMA) introduces uniform obligations for designated “gatekeepers,” including bans on self-preferencing and parity clauses, as well as interoperability requirements. In contrast, Germany enacted special rules (Sec. 19a, 20(3a) GWB), which, inter alia, allow the Federal Cartel Office to designate companies of “paramount significance for competition across markets” and prohibit certain conduct in advance. Both rulesets directly codify lessons learned from earlier antitrust cases.

The next major competitive battleground is marked by generative AI. Authorities are increasingly focused on control over key inputs such as cloud computing, data, and foundational models, as well as vertical integration across the AI value chain. Existing DMA obligations will apply to AI-driven services embedded in core platforms, creating new compliance challenges. Finally, the DMA also strengthens oversight of digital mergers by requiring gatekeepers to inform regulators of all digital acquisitions, addressing concerns about “killer acquisitions.” The right approach to assess digital mergers, however, is still up for debate.

Haklı Gerekçenin ve Etkinlik Savunmasının Dijital Pazarlar Çağındaki Evrimi: AB, ABD ve Türkiye Uygulamalarında Yeni Paradigma mı, Yoksa Etkinlik Savunmasının Çöküşü mü?

Recep Gündüz (Yazar & Egemen Hukuk Bürosu)

Av. Mert Birkan (Yazar & Egemen Hukuk Bürosu)

Haklı gerekçe doktrini, rekabet hukukunun hem en eski hem de en tartışmalı kavramlarından biridir. Bir davranışın kötüye kullanma niteliğinin belirlenmesinde, hâkim durumdaki teşebbüsün söz konusu davranışa ilişkin ileri sürebileceği ekonomik ve hukuki gerekçeler kritik bir rol oynar. Bu çerçevede haklı gerekçe; nesnel zorunluluk, meşru ticari menfaat ve etkinlik savunması gibi farklı alt başlıklara ayrılmış; rekabet hukukunun gelişimiyle farklı işlevler kazanmış, özellikle dijital pazarlarda yaşanan dönüşümün etkisiyle yeni bir değerlendirme zeminine taşınmıştır. 20. yüzyılın ortalarından itibaren AB

içtihamı, kötüye kullanmanın “nesnel bir kavram” olduğunu vurgulamış; amaçtan ziyade etkilerin ve teşebbüsün pazardaki konumunun önemini öne çıkarmıştır.

Bu dönemde haklı gerekçe, pazarın olağan işleyişini bozan dışsal koşullar, ürün güvenliği, arza ilişkin fiziksel kısıtlar gibi sınırlı alanlarda bir savunma aracı olarak öne çıkmıştır.

Ancak AB uygulamasında haklı gerekçenin neredeyse hiçbir kararda başarıyla ileri sürülememesi, kavramın literatürde “teorik olarak tanınan fakat pratikte işlevsiz bir savunma” şeklinde değerlendirilmesine yol açmıştır.

Bu durum, 2008 yılında Komisyon tarafından yayımlanan ve iktisadi yaklaşımı merkezine alan Rehber’de dahi güçlü bir şekilde ele alınamamıştır. Ancak, AB Adalet Divanı’nın Intel kararları, iktisadi yaklaşımı ve etki analizi yapma zorunluluğunu Komisyon’un ispat yükümlülüğü olarak yeniden teyit etmiş; böylece etkinlik savunmasının teorik meşruiyetini hukuki kural haline getirmiştir.

Ancak dijitalleşme, ağ etkileri, veri temelli pazar gücü ve sıfır marjinal maliyetler gibi benzersiz yapısal özellikler nedeniyle rekabet hukuku analizini kökten sarsmış ve etkinlik savunmasını farklı bir değerlendirme zeminine taşımıştır. Bu yeni ekosistemde, hâkim teşebbüslerin ‘güvenlik’, ‘uyumluluk’ ve ‘kullanıcı deneyimi’ gibi ileri sürdüğü haklı gerekçeler, Google Android ve Google Shopping kararlarında görüldüğü gibi, artık klasik tüketici faydası testine değil, ‘daha az kısıtlayıcı araç’ testine tabi tutulmuştur. Bu test, savunmanın kabul edilmesi çıtasını önemli ölçüde yükseltmiştir. Bu gelişmeler, Komisyon’un Intel/Qualcomm kararlarından kaynaklanan artan ex post ispat yükü zorunluluğunu bypass etmek ve dijital piyasa dinamiklerine hızla cevap vermek amacıyla AB’yi ex ante yaklaşıma yöneltmiştir. Dijital Piyasalar Yasası (DMA), geçit bekçisi’ olarak adlandırılan büyük platformlara yönelik, haklı gerekçe ve etkinlik değerlendirmesini devre dışı bırakan kat’i yasakları getirmiştir. Bu, rekabet hukuku uygulamasının köklü bir paradigma değişimini temsil etmektedir.

ABD uygulamalarında ise “consumer welfare standard”ın kırılmaya başlaması ve Neo-Brandeis hareketinin yükselişi, business justification testini doğrudan zayıflatmış; geçit bekçilerine yönelik büyük ölçekli davalarda savunmaların önemli bir kısmı kabul görmemiştir. ABD literatüründe, dijital platformların sunduğu birçok etkinliğin “sistematiik olarak rekabeti bozan yapısal avantajların yan ürün” olduğu değerlendirmesi ağırlık kazanmıştır. Bu yaklaşım, etkinlik savunmasının artık davranışın meşrulaştırılmasında gerçek anlamda etkili olmadığı, daha ziyade hukuki argüman çerçevesinde teorik bir yer işgal ettiği eleştirisini doğurmuştur.

Türkiye uygulaması da tüm bu uluslararası eğilimlerle paralel bir yönelim göstermiştir. Son beş yılda verilen Google, Facebook/WhatsApp, Trendyol ve Yemeksepeti kararlarında Rekabet Kurulu’nun etkinlik savunmasına yaklaşımının oldukça temkinli, hatta çoğu durumda reddedici olduğu görülmektedir. Türkiye’de etkinlik değerlendirmesi, dijital pazarlardaki dışlayıcı etkilerin ağırlıklı olarak veri temelli pazar gücünden kaynaklanması nedeniyle daha da sınırlı bir kapsamda ele alınmaktadır.

Bu tebliğ, hâkim durumun kötüye kullanılması analizi ile Intel’in teorik zorunluluğu ve dijitalleşmenin pratik engelleri arasındaki bu çarpışmayı merkeze almaktadır. Çalışma, bu karşılaştırmalı analizin sonucunda, etkinlik savunmasının dijital pazarlar bağlamında fiilen etkisizleştiğini ve uyumluluk yükümlülüğünün artık ‘savunma mekanizmasından’ ‘ürün tasarımının zorunluluğuna’ dönüştüğünü iddia etmektedir.

4. HAFTA 17.03.2026

Refusal to Supply after Android Auto: An Interpretivist Account

Dr. Stavros Makris (University College London)

This paper advances a theory of adjudication in competition law. Rejecting the technocratic view that competition law develops solely through doctrinal refinement and economic analysis, it argues instead that legal change emerges from argumentative struggles in which competing interpretive theories vie for dominance and ultimately shape legal outcomes, a process captured by what is here called the Argumentative Practice Model (APM). Interpretive theories are understood as efforts to reconstruct the purpose of the law in light of its practical effects. They surface when stakeholders confront new factual contexts or epistemic change and must apply the law. Such theories blend doctrinal reasoning, extra-legal (scientific) knowledge, and normative judgment to propose interpretations that best fit and justify the legal framework.

To illustrate the value of the APM, the paper examines a specific case study: the evolution of refusal-to-supply case law. Conventional theories of adjudication, it is argued, fail to fully explain the Court's trajectory from early decisions such as *Commercial Solvents* and *Telemarketing*, through the landmarks of *Magill* and *Oscar Bronner*, and onward to *Google Shopping*, *Slovak Telekom*, and *Android Auto*. The *Android Auto* judgment, in particular, cannot be rationalized without uncovering the underlying interpretive theory that marks a profound shift from *Bronner*. The evolving meaning of effective competition and competition on the merits, the features of digital markets, the changing nexus between innovation and competition, transaction economics as well as concepts such as ecosystems, collaborative innovation, and all constitute essential elements of the Court's interpretive framework in *Android Auto*. Without invoking these dimensions, the doctrinal evolution of refusal-to-supply jurisprudence remains only partially understood.

Hukuk ve İktisat Perspektifinden Dikey Anlaşmalar: AB Rekabet Hukukunda Formalist Yaklaşımın İnternet Satış Kısıtlamaları Üzerinden Analizi

Av. Ramiz Arslan (Booking.com)

Bu çalışma, AB rekabet hukukunda dikey anlaşmaların değerlendirilmesinde hukuk ve iktisat literatürü ile yerleşik doktrin ve uygulama arasındaki uyumsuzluğu incelemektedir.

Dikey anlaşmalara ilişkin iktisat literatürü kapsamında Telser (1960), Matthewson ve Winter (1984), Comanor ve Frech (1985), Rey ve Tirole (1986), Aghion ve Bolton (1987), Winter (1993), Rey ve Vergé (2008), Buettner (2009), Harris (2013), Buccirosi (2015) ve O'Brien (2020) gibi öncü çalışmalar, dikey kısıtlamaların çoğu durumda rekabeti sınırlamak yerine etkinlik yarattığını ve özellikle markalar arası rekabetin bulunduğu piyasalarda tüketici refahına zarar verme ihtimalinin düşük olduğunu ortaya koymaktadır. Nitekim literatüre göre dikey anlaşmaların, şekilsel sınıflandırmalar yerine piyasada doğurdıkları etkiler üzerinden değerlendirilmesi gerekmektedir; zira görünüm itibarıyla birbirinden tamamen farklı olan kısıtlamaların rekabet bakımından benzer etkiler doğurabildikleri görülmektedir. Yine baskın iktisadi görüş, tüketici refahının yalnızca marka içi rekabet ve fiyat düzeyi üzerinden ölçülmesinin yanıltıcı olabileceğini ve fiyat dışı unsurların da rekabet analizinde dikkate alınması gerektiğini savunmaktadır. Buna karşılık, AB rekabet hukukunda dikey anlaşmalara ilişkin çerçevenin, bu iktisadi dersleri tam anlamıyla içselleştiremediği, marka içi fiyat rekabetine öncelik verdiği ve belirli kısıtlamaları hâlen büyük ölçüde formalist varsayımlar üzerinden değerlendirdiği görülmektedir.

Çalışma, bu uyumsuzluğu somutlaştırmak amacıyla internet satış kısıtlamalarını bir örnek olay alanı olarak ele almaktadır. Özellikle Pierre Fabre ve Coty kararları ile 2022 tarihli Dikey Anlaşmalar Grup

Muafiyeti Tüzüğü ve Kılavuzları incelenerek, AB hukukunda çevrim içi satışlara yönelik yaklaşımın tarihsel olarak pazar entegrasyonu hedefi ve aktif-pasif satış ayrımı etrafında şekillendiği gösterilmektedir. Bununla birlikte, bu formalist yaklaşımın pazar entegrasyonunu gerçekten desteklediğine ilişkin ampirik bulguların sınırlı olduğu; katı hukuki değerlendirmelere rağmen tüketicilerin çevrim içi alışverişlerinde büyük ölçüde ulusal pazarlar içinde kalmayı sürdürdüğü vurgulanmaktadır. Bu durum, internet satış kısıtlamalarına yönelik sıkı muamelenin entegrasyon hedefi bakımından ne ölçüde işlevsel olduğu sorusunu gündeme getirmektedir.

Çalışmanın temel iddiası, internet satış kısıtlamalarına ilişkin bu yaklaşımın münferit bir sorun olmadığı, aksine AB rekabet hukukunda dikey anlaşmaların genelinde gözlemlenen daha geniş bir formalist eğilimin yansıması olduğudur. Dikey anlaşmaların etkilerinin bağlamdan bağımsız kategoriler üzerinden sınıflandırılması, iktisadi analiz yerine hukuki etiketlere dayalı bir uygulamayı teşvik etmekte ve rekabet üzerindeki gerçek etkilerin değerlendirilmesini ikinci plana itmektedir.

Bu çerçevede çalışma, hukuk ve iktisat perspektifinden daha tutarlı bir değerlendirmenin hangi unsurlara dayanması gerektiğini tartışmakta ve iktisadi analizle uyumlu bir yaklaşımın hem hukuki öngörülebilirliği hem de tüketici refahını güçlendirebileceğini savunmaktadır. Son olarak, AB uygulamasında gözlemlenen bu deneyimin, benzer normatif araçlara sahip olmakla birlikte pazar entegrasyonunun rekabet hukukunda üstün bir norm olarak yer almadığı Türk rekabet hukuku bakımından da önemli karşılaştırmalı dersler sunduğu; bu bağlamda dikey kısıtlamalar ve internet satış sınırlamalarına yönelik katı ve formalist bir yaklaşımın Türkiye açısından daha az savunulabilir olduğu ileri sürülmektedir.

5. HAFTA 24.03.2026

Regulation and Self-Regulation as Alternatives to Classical Antitrust in Digital Markets

Evgeny Khokhlov (Antitrust Advisory)

Worldwide, three approaches to regulating the activities of digital platforms can be observed: (i) classical antitrust regulation; (ii) regulation separated from competition law, universal in nature, establishing ex ante requirements and prohibitions; and (iii) targeted regulation aimed at addressing specific problems in particular digital markets. In addition to state regulation, self-regulation in various forms is also increasingly emerging as an option.

Classical antitrust is not always well suited to the realities of digital markets, which are often characterised by the absence of a price for the product, the presence of network and platform effects, coordination of multiple interrelated groups of customers, the central role of data rather than traditional assets, and a high degree of dynamic change, among other features. Türkiye, alongside a number of other countries, is pursuing this path, as evidenced by recent cases against Google and other digital platforms considered by the TCA.

Given the shortcomings of classical antitrust, the EU, and subsequently the United Kingdom, adopted acts of direct application that are formally separated from competition law and that establish prohibitions and restrictions for key digital platforms (the DMA and the DMCC). The DMA/DMCC have a number of advantages, including the direct regulation of specific practices of digital platforms, as well as shorter timeframes for investigations and the imposition of fines. At the same time, their adoption and implementation require a considerable amount of time. In addition, non-compliance with the DMA/DMCC requirements is investigated within the framework of administrative procedures similar

to competition law investigations, and the resulting decisions are also subject to judicial review, which likewise entails lengthy timeframes. Given the difficulties in applying the DMA to digital platforms, as evidenced by non-compliance proceedings initiated by the EU Commission against Google, Apple, Amazon and Meta, it remains to be seen whether the DMA/DMCC can indeed serve as a “role model”.

As an alternative to the adoption of such comprehensive acts as the DMA/DMCC, targeted regulation of specific problems in digital markets may be implemented through the adoption of special laws aimed at suppressing particular practices of digital platforms. The pioneer in this respect was Russia, where regulatory provisions exist concerning the pre-installation of domestic applications and services. Examples of targeted regulation of digital platforms also exist in other countries (China, Indonesia). Standing apart is Japan, where Law No. 518 “On the Promotion of Competition in the Field of Certain Smartphone Software” was adopted in 2024. Unlike the DMA/DMCC, the SSCPA focuses exclusively on mobile ecosystems, which aligns it with targeted regulation analogous to the Russian pre-installation requirements.

In Russia, unlike other jurisdictions, self-regulation in digital markets is also developing actively. In particular, the Federal Antimonopoly Service of Russia has developed the Principles of Interaction between Participants in Digital Markets (the “Principles”), which have been joined by the key Russian IT companies.

My view is that a balance between competition law, targeted regulation and self-regulation of digital markets seems like a better approach than the other options existing worldwide. This combination, which is taking shape in Russia, should ensure an appropriate balance between public and private interests and is capable of preventing distortions of competition while at the same time not harming innovative development.

Algoritmik Fiyatlandırma Mekanizmalarının Doğurduğu Rekabet Endişeleri

Av. Sinan Diniz (KST Hukuk Bürosu)

Av. Simru Tayfun (KST Hukuk Bürosu)

Av. Beyza Arlı (KST Hukuk Bürosu)

Teknolojik gelişmelerin getirdiği dijitalleşme eğiliminin sonucunda teşebbüsler, sundukları hizmetlerde fiyatlandırma mekanizmaları, pazar öngörülerini, hizmet geliştirmeleri gibi çok çeşitli alanlarda algoritmalar kullanmaya başlamışlardır. Bu algoritmalar arasında fiyatlandırma algoritmaları, teşebbüslerin karar verme süreçlerini otomatikleştirerek pazardaki şeffaflığı artırmakta ve rakiplerin algoritmalar aracılığıyla birbirini izlemesini, fiyatlandırma süreçlerinde danışıklı hareket etmelerini veya anlamaya varmalarını kolaylaştırmaktadır.

Algoritmalar genel itibarıyla (i) teşebbüslerin mevcut fiyatlandırma verilerine dayalı otomatik fiyatlandırma sistemleri yoluyla, fiyatlandırmadan sapmaları tespit ederek ve bunlara yanıt vererek iş birliğini istikrarlı hale getirebilmeye ve (ii) teşebbüslerin, fiyatlandırma kararlarını belirleyen aynı yazılımı kullanarak, bilgi alışverişini kolaylaştıran bir topla-dağıt (hub-and-spoke) düzeneği oluşturması yoluyla teşebbüsler arasında iş birliğini kolaylaştırmaya yardımcı olabilmektedir. Artan algoritma kullanımı da bu iş birliklerinin artmasına yönelik endişeleri beraberinde getirmekte ve bu endişeler rekabet otoritelerinin politika raporlarına ve kararlarına yansımaktadır.

Rekabet otoritelerinin algoritmik fiyatlandırma mekanizmalarını incelediği raporlarında, örneğin İngiliz rekabet otoritesi Competition and Markets Authority’nin (“CMA”) fiyatlama algoritmaları ile

ilgili hazırlamış olduğu rapor ve Alman rekabet otoritesi Bundeskartellamt ile Fransız rekabet otoritesi Autorité de la concurrence'ın ortak olarak hazırladığı algoritmaların rekabet üzerindeki etkilerine yönelik çalışma başta olmak üzere OECD'nin yakın tarihte algoritmik rekabeti ve rekabet otoritelerinin bu konudaki yaklaşımlarını ele alan "Algorithmic Competition" isimli yazısında, algoritmaların yol açtığı rekabetçi endişelerin gittikçe artmakta olduğu ortaya koyulmaktadır. Rekabet Kurumu da özellikle E-Pazaryeri Platformları Sektör İncelemesi Nihai Raporunda otomatik fiyatlandırma sistemlerine açıkça atıfta bulunulmamakla birlikte Avrupa Birliğinde fiyatlandırma algoritmalarına yönelik olarak verilen Eturas kararına atıfla, dijital platformların koordinasyon için yeni yollar yaratabileceğine dair farkındalığın arttığına işaret etmiştir.

Politika yazılarının yanı sıra rekabet otoriteleri tarafından algoritmaya dayalı fiyatlandırma mekanizmaları, rekabet ihlalleri ekseninde çeşitli kararlara da konu edilmiştir. Bu kapsamda Avrupa Birliği rekabet hukuku uygulamasında algoritmaları konu alan ilk karar olan Litvanya rekabet otoritesi, Eturas kararında seyahat acentelerine yönelik çevrim içi rezervasyon sistemi olan Eturas'ın, bir algoritma aracılığıyla seyahat acentelerinin müşterilere sunabileceği indirim oranlarının sabitlemesi sebebiyle bu uygulamayı kullanan seyahat acentelerine idari para cezası uygulamıştır. Bu karar daha sonra Avrupa Birliği Adalet Divanı tarafından incelenerek platformun uyguladığı koşulların, platform ile kullanıcılar arasında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmaya yol açabileceği teyit edilmiştir. Benzer şekilde İspanyol rekabet otoritesi, bütün piyasasına ilişkin yürüttüğü soruşturmada teşebbüslerin distribütör şirketin yazılımı üzerinden toplam satış rakamlarını birbirleri ile paylaştıklarını tespit ederek para cezası uygulamıştır. Bu kararlar dışında Columbia Bölge Yüksek Mahkemesi'nin Realpage kararı, Danimarka rekabet otoritesinin Ageras kararı, CMA'in Trod – GBE kararı, Amerika'da görülen Uber davası ve İspanyol rekabet otoritesinin MLS kararı başta olmak üzere çeşitli kararlarda fiyatlandırma algoritmaları aracılığıyla teşebbüsler arasında rekabeti kısıtlayıcı iş birlikleri yapıldığı tespit edilmiştir.

Rekabet Kurulu da fiyatlandırma algoritmalarını ilk olarak 2023 yılında Kozmetik Perakendecileri kararında ele almış ve teşebbüslerin kullandığı buybox mekanizmasının satıcılar arasında koordinasyona yol açabileceğini ve topla dağıt karteli niteliği taşıyabileceğini değerlendirmiştir. Benzer şekilde buybox mekanizmasının rekabetçi endişelere yol açtığı iddiaları, yakın tarihli Trendyol ve Hepsiburada kararlarında da ele alınmıştır. Bu doğrultuda platformlar tarafından uygulanan "Buybox Fiyatına Eşitle" işlevinin satıcıların fiyatlarını buybox kazananının fiyatına uyumlu hale getirdiği ve platformu rakipler arasında koordineli fiyatlandırma için bir araca dönüştürdüğü değerlendirilmiştir. Hepsiburada ve Trendyol bakımından taahhütlerle sonuçlanan soruşturma, Amazon bakımından ise hala sürmektedir.

Tebliğimiz kapsamında rekabet otoriteleri tarafından teknolojinin gelişimi ve dijitalleşmenin artması ile daha çok mercek altına alınan algoritmik fiyatlandırma mekanizmalarının yol açtığı rekabetçi endişeler Rekabet Kurulu kararları ve diğer rekabet otoritelerinin kararları ışığında ele alınacak ve teşebbüslerin algoritma kullanımlarında dikkat etmeleri gereken hususlar üzerinde durulacaktır.

6. HAFTA 31.03.2026

Dijital Pazarlarda Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması: Haksız Ticari Koşulların Rekabet Hukuku Perspektifi

Av. Esen Ergül (Esin Avukatlık Ortaklığı)

Av. Helin Yüksel (Esin Avukatlık Ortaklığı)

Av. Beyza Nur Adıgüzel (Esin Avukatlık Ortaklığı)

“Haksız ticari koşullar” ve/veya “haksız sözleşme koşulları” yoluyla hâkim durumun kötüye kullanılması, Rekabet Kurumu uygulamasında nispeten yeni belirginleşen; kapsamı, sınırları ve rekabet hukukunun bu alana ne ölçüde uygulanabileceği bakımından içtihat ve doktrinde tartışmalı bir teoridir. Dijital pazarlarda ise bu tartışmayı keskinleştiren husus, platform koşullarının yalnızca iki taraflı ilişkiyi düzenlemekle kalmayıp erişim, görünürlük ve işlem şartları üzerinden pazarın işleyişini “tasarlayan” bir etki yaratabilme potansiyelinin olmasıdır.

Kavramın dikkat çekici yönü, uygulama alanının genişliğidir. Rekabet Kurumu'nun “Dijital Dönüşümün Rekabet Hukukuna Yansımaları” çalışmasında belirtildiği üzere haksız ticari koşullar; satıcılara uygulanan erişim ücretlerinin (komisyon, kargo, listeleme/üyelik/mağaza açma/hizmet bedeli vb.) artırılması şeklinde ortaya çıkabileceği gibi, platform-satıcı sözleşmesi/anlaşmasında fiyat dışı unsurların (hesabın kapatılması/askıya alınması, ödeme vadeleri vb.) risk ve maliyeti orantısız biçimde satıcıya yükleyecek şekilde kurgulanması veya bu başlıklarda şeffaflık eksikliği (haksız sözleşme/anlaşma koşullarının dayatılması) biçiminde de tezahür edebilecektir.

Bu geniş yelpaze aynı zamanda “hukuki vasıflandırma” sorununu beraberinde getirebilmektedir. Haksız ticari koşul olarak ileri sürülen bir olgu, bazı durumlarda tüketici hukuku, sözleşme hukuku, ticaret hukuku, kişisel verilerin korunması hukuku veya e-ticaret düzenlemeleri kapsamında da müdahaleye elverişli bir görünüm arz edebilmektedir.

Nitekim Rekabet Kurulu'nun Microsoft kararında haksız sözleşme şartları bakımından, taraflarına ve amacına göre 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile birlikte veya ayrı ayrı diğer ilgili kanunlar çerçevesinde müdahale imkanına işaret edilmiş; bu tür kötüye kullanımların kural olarak sözleşme hukuku/haksız rekabet hükümleriyle ele alındığı, ancak davranışın pazar gücünden beslendiği hallerde pazarın rekabetçi yapısını bozma ihtimali nedeniyle rekabet hukukunun da devreye girebileceği vurgulanmıştır.

Pazardaki rekabete aykırı etki bakımından ise, haksız ticari/sözleşme koşulları ilk bakışta sömürücü olarak değerlendirilebilse de bu davranışın sömürücü ve dışlayıcı etkiyi birlikte barındırabildiği, hatta sömürücü görünen şartların dışlayıcı bir stratejinin aracı hâline gelebildiği tartışılmaktadır. Bu nedenle davranışı “sömürücü/dışlayıcı” şeklinde katı bir şekilde sınıflandırmak her zaman doğru veya gerekli olmayabilmektedir.

AB uygulamasında ise, son zamanlarda, sömürücü nitelikteki haksız ticari koşulların istisnai ve tartışmalı mahiyetini, dolayısıyla müdahale eşiğinin yüksek tutulması gereğini öne çıkaran tartışmalar mevcuttur. Örneğin, Hukuk Sözcüsü Emiliou'nun RRC Sports görüşünde (i) sömürücü kötüye kullanımların doğası gereği istisnai olduğu ve piyasa mekanizmasının dengesizlikleri düzeltme eğilimi nedeniyle bu tür ihlallerin olasılığının düşük kaldığı, (ii) bu sebeple ancak dayatılan şartlar “açıkça fahiş” nitelik kazandığında müdahalenin gündeme gelebileceği belirtilmektedir. Emiliou ayrıca iki aşamalı bir çerçeveye, önce dayatılan şartların etkin rekabet koşullarındaki muadillerinden önemli ve zararlı biçimde sapıp sapmadığının; ardından bu sapmanın “haksızlık” niteliğine ulaşp ulaşmadığının incelenmesi gerektiğini ifade etmektedir. Buna rağmen, özellikle “aşırı fiyat” sayılmayan haksız ticari koşullarda tüketici zararının nasıl somutlaştırılacağı; dijital pazarlara özgü ağ etkileri, kilitlenme (lock in) ve çok taraflı yapı ile birleştğinde değerlendirmeyi daha da karmaşıklaştıran tartışma alanı olarak öne çıkmaktadır.

Tebliğ kapsamında; (i) Kurum'un dijital pazarlarda haksız sözleşme şartlarını/haksız ticari koşulları hangi kavramsal ve etki eşiği çerçevesinde değerlendirdiği, (ii) rekabet hukukunun uygulanabilirliğinin tespitinde karşılaşılan metodolojik zorluklar (özellikle "pazar etkisi" ve "tüketici refahı/zararı"nın gösterimi) ve diğer disiplinlerle etkileşimi ile (iii) uygulamada öngörülebilirliği artırabilecek iyileştirme alanlarının tartışılması hedeflenmektedir.

Multidisipliner Bir Yaptırım Hikayesi: Tetrapak Kararı Işığında Fikri Mülkiyet Haklarının Rekabet Hukuku İhlalleri Açısından İncelenmesi

Av. Armanç Canbeyli, (Balcıoğlu Selçuk Eymirlioğlu Ardayok Keki Avukat Ortaklığı)

Av. Elif Naz Semercioğlu (Balcıoğlu Selçuk Eymirlioğlu Ardayok Keki Avukat Ortaklığı)

Rekabet hukuku uygulamasının temel yapı taşlarından biri zarar teorisidir. Zarar teorileri, belirli bir teşebbüs davranışının neden ve hangi mekanizmalar aracılığıyla rekabet hukuku bakımından endişe doğurduğunu ortaya koyarak, incelemelerin analitik çerçevesini belirler. Bu yönüyle zarar teorilerinin, özellikle etki bazlı analizlerin ağırlık kazandığı hâkim durumun kötüye kullanılması ihlallerinin tespiti bakımından, rekabet otoritelerinin değerlendirmelerinin başlangıç noktasını oluşturduğu söylenebilir. Olay bazında farklılık gösteren zarar teorileri doğrudan ve tespiti kolay rekabetçi endişeleri ortaya koyabildiği gibi dolaylı, karmaşık ve multidisipliner analizleri de içerebilmektedir.

Rekabet Kurulu'nun 1 Ağustos 2024 tarihli Tetra Pak kararı, multidisipliner zarar teorilerinin güncel ve somut bir örnek teşkil etmektedir. Rekabet hukukunun diğer hukuk disiplinleri karşısındaki konumu açısından önem taşıyan bu karar, fikri mülkiyet hukukundan kaynaklanan hakların kullanılmasının hangi koşullar altında rekabet hukuku denetimine takılabileceğine ilişkin tartışmaları da beraberinde getirdi. Kararın en can alıcı unsurlarından biri de hâkim durumun kötüye kullanılması nedeniyle uygulanan yaptırımın yanı sıra, teşebbüsün belirli 3D marka ve tasarım haklarından vazgeçilmesinin gerekli görülmesi. Bir başka ifadeyle, burada Kurul rekabet hukuku endişelerinin giderilmesi için farklı bir hukuk disiplininden kaynaklanan hakların kullanılmasına kısıtlama getirmektedir. Kurul'un Tetra Pak kararını merkezine alan çalışmamız kapsamında ilk olarak hâkim durumdaki teşebbüslerin sahip oldukları fikri mülkiyet haklarını kullanmalarının nasıl ve hangi koşullar altında rekabet hukuku endişesi oluşturabileceği ele alınacaktır. Bu bölümde Kurul'un ortaya koyduğu zarar teorisini temel unsurları ayrıştırılacak ve bunların birbirleri ile olan etkileşimi değerlendirilecektir.

Çalışmamız kapsamında inceleme konusu fikri mülkiyet haklarının dosyadaki hâkim durum tespitine ve zarar teorisine nasıl etki ettiği değerlendirilecek ve özellikle dışlayıcı etki potansiyeli ile alternatiflerin kısıtlanması unsurları beraber incelenecektir. Rekabet hukuku ile fikri mülkiyet hakları arasındaki kesişimin de inceleneceği çalışmamız kapsamında Kurul'un benzer durumlardaki karar insicamı ele alınacak Tetra Pak kararının Kurul'un önceki içtihadından hangi konularda ayrıştığına değinilecektir. Konuya ilişkin rekabet hukuku literatürüne de yer veren çalışmamız kapsamında özellikle ve mehzaz uygulama alanı olan Avrupa rekabet hukukundan örnekler incelenecektir. Fikri mülkiyet haklarının kullanımı ile ilişkilendirilen diğer zarar teorisi örneklerinin de inceleneceği çalışmamız kapsamında yayın hakları ve negatif eşleme ile ilgili kararlara da değinilecektir.

Çalışmamız kapsamında son olarak, Kurul'un bir teşebbüsün diğer hukuk disiplinlerinden kaynaklanan ve ilgili mevzuata uygun biçimde kullanılan bir hakkını ne ölçüde kısıtlayabileceği de tartışılacaktır. Konuyu menfaatler arası denge perspektifinden ele alacak olan çalışmamız, Kurul kararı ile korunmaya çalışılan menfaatler ile fikri mülkiyet korumasının sağlamayı amaçladığı menfaatler arasında mukayeseli bir analiz yapılacaktır. Fikri mülkiyet haklarının getirdiği korumanın Ar-Ge çalışmalarını

nasıl teşvik ettiğini açıklayan çalışmamız, bu hakların korunmasına yönelik sert kısıtlamalar getirilmesinin inovasyon üzerinde olumsuz etkiler doğurabileceğine değinecek ve rekabet ihlallerinden kaynaklanan endişeler ile inovasyon azaltıcı etkilerin nasıl dengelenebileceğine ilişkin çıkarımlar sunacaktır. Çalışmamızın kapanış bölümünde, Tetra Pak kararı sonrasında oluşabilecek uygulama trendleri aktarılacak ve karar ışığında dikkat edilmesi gereken hususlar özetlenecektir.

7. HAFTA 07.04.2026

Rekabet Otoritelerinin İzni Olmaksızın Gerçekleştirilen Birleşme ve Devralmalar (Gun Jumping): Avrupa Birliği ve Türkiye'deki Güncel Kararların Analizi ve Doğru Uygulama Örnekleri

Av. Nuri Melih İnce (İnce Legal Hukuk & Danışmanlık Bürosu)

Son dönemde izne tabi birleşme ve devralmaların rekabet otoritelerinin izni olmaksızın gerçekleştirilmesi (gun jumping) nedeniyle teşebbüslere cezalar uygulanmakta ve bu alandaki denetim artmaktadır. Rekabet Kurulunun ("Kurul"), Avrupa Komisyonunun ("Komisyon") ve Avrupa'daki yüksek mahkemelerin bu konuda önemli güncel kararları bulunmaktadır. Rekabet otoritelerinin artan odağı ve "teknoloji teşebbüslerinin" devralınmasına yönelik işlemlerin ciro eşiklerinden bağımsız incelenmesine yönelik hukuki mekanizmaların geliştirilmesi karşısında, konuya ilişkin güncel kararları ve doğru uygulama örneklerini irdelemenin faydalı olacağı değerlendirilmiştir.

İlk olarak, Avrupa Genel Mahkemesi'nin ("Genel Mahkeme") Altice/Komisyon kararında, kapanış öncesi hedef şirket üzerinde kontrol kurulduğu gerekçesiyle Komisyon'un verdiği ceza hukuka uygun bulunmuştur. Kararda, devralanın kapanış öncesi hedef teşebbüsün üst yönetimini atadığı, fiyatlandırma politikalarına ve ticari kararlarına müdahale ettiği ve hassas bilgi paylaştığı belirlenmiştir. İtiraz üzerine Avrupa Birliği Adalet Divanı ("ABAD"), ceza tutarını düşürerek Genel Mahkeme kararını onamıştır. Komisyon'un Illumina/Grail kararında, Illumina'nın inceleme tamamlanmadan Grail'i fiilen devraldığı tespit edilmiş ve bu nedenle ceza uygulanmıştır. Kararda, işlem kapanışı için gerekli belgelerin imzalandığı, Illumina'nın çeşitli devirler ve hissedar ödemeleriyle Grail üzerinde karar alma gücü kazandığı belirlenmiştir. Ancak ABAD, Komisyon'un ulusal eşiklerin altındaki bir işlemi inceleme yetkisinin olmadığını ve bu eşikleri değiştirme yetkisinin sadece yasama organına ait olduğunu belirterek Komisyon'un kararını iptal etmiştir.

Türkiye cephesinde, Kurul'un yakın tarihli üç kararında; video oyunu sektöründe faaliyet gösteren MTG tarafından gerçekleştirilen üç ayrı devralmanın, devralınan teşebbüslerin "teknoloji teşebbüsü" olarak değerlendirilmesi nedeniyle Kurul onayına tabi oldukları belirtilmiştir. Bu kapsamda, söz konusu işlemlerin kapanışının teknoloji teşebbüslerine ilişkin düzenleme yürürlüğe girmeden önce yapılmış olması gerekçesiyle idari para cezası uygulanmıştır.

Param/Kartek kararında Kurul, Param'ın Kurul onayı olmadan Kartek üzerinde fiili kontrol sağladığını tespit etmiş ve idari para cezası uygulamıştır. İncelemede, Param'ın Kartek yöneticilerini atadığı, maaş ve terfi kararlarında nihai söz sahibi olduğu ve pazarlama ile günlük yönetim işlerine müdahil olduğu anlaşılmıştır.

Elon Musk/Twitter kararında Kurul, Elon Musk'ın Twitter'ın tek kontrolünü Kurul izni almadan devralması nedeniyle ceza uygulamıştır. Twitter, Türkiye cirosunun eşikleri aşmadığını ve işlemin bildirim gerekliliğine dair iç değerlendirmenin teknoloji teşebbüsü istisnası yürürlüğe girmeden önce yapıldığını savunmuştur. Ancak Kurul, devralma sözleşmesinin teknoloji teşebbüslerine ilişkin

düzenleme Resmi Gazete’de yayımlandıktan sonra imzalandığını ve işlemin kapanışının bu değişiklik yürürlüğe girdikten sonra gerçekleştiğini belirleyerek cezaya hükmetmiştir.

Kurul’un BMW/Daimler/Ford/Porsche/Ionity kararında, Ionity ortak girişimindeki belirli hisselerin devralınmasına izin için yapılan başvuruyu incelerken ilgili teşebbüslerin bu ortak girişimi 2017’de Kurul onayı almadan kurduklarını tespit etmiş ve ilgili teşebbüslere idari para cezası uygulamıştır. Brookfield/JCI kararında ise Kurul, bu işlemin Kuruma bildirilmeden yaklaşık dokuz ay önce Komisyona bildirildiğin ve kapanıştan beş ay sonra Kuruma bildirildiğini belirleyerek idari para cezası uygulamıştır. Ayrıca, Rekabet Kurumu’nun güncel bir duyurusunda Tekfen hisselerinin Can Grubu tarafından devralınması işleminde, henüz Kurul onayı alınmamışken onay alınmış gibi hareket edildiği için idari para cezası uygulandığı açıklanmıştır.

Çalışmamız, yukarıdaki güncel kararlar ile bazı geçmiş kararları ve farklı ülkelerin uygulamalarını karşılaştırmalı ve teorik bir çerçevede ele alacaktır. Özellikle onay öncesi sürece ilişkin “fili kontrol sağlama” ve “hassas bilgi paylaşımı” gibi kavramların sınırları incelenerek riskli davranışlar ve sözleşme hükümleri tartışılacaktır. Ayrıca değişik otoritelerin kılavuzları ve düzenlemeleri çerçevesinde, ihlal riskinden kaçınmak için imzalanabilecek protokoller ile veri odası ve temiz takım gibi uygulamalar değerlendirilecektir.

Güncel Kurul İçtihatları ve AB Uygulamasıyla Karşılaştırmalı Bir İnceleme: Teşebbüsler Hangi Durumlarda Yanlış/Yanıltıcı Bilgi Sunmuş Sayılır?

Av. Elvan Galatalı (Erdem & Erdem Hukuk Bürosu)

Av. Anıl Acar (Erdem & Erdem Hukuk Bürosu)

Rekabet otoriteleri, kanundan kaynaklanan yetkileri kapsamında inceleme yürütürken, muafiyet ve menfi tespit başvuruları ile birleşme ve devralma izin taleplerini değerlendirirken ve bilgi ile belge talebinde bulunurken, teşebbüsler tarafından sunulan bilgilerin eksik, yanıltıcı veya yanlış olduğunun değerlendirilmesi durumunda idari para cezası uygulayabilmektedir. İşbu inceleme kapsamında, Türk rekabet hukukunda yanlış, yanıltıcı veya eksik bilgi sunulmasına ilişkin düzenlemeler ve bu çerçevede uygulanacak usulî cezalar; Rekabet Kurulu (“Kurul”) kararları ışığında ele alınacak ve Avrupa Birliği (“AB”) uygulamasıyla karşılaştırmalı olarak değerlendirilecektir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un (“Kanun”) 14. maddesi uyarınca Kurul, gerekli gördüğü her türlü bilgiyi teşebbüslerden talep edebilmekte; 15. madde uyarınca ise gerekli gördüğü hallerde teşebbüslerde incelemelerde bulunabilmektedir. Kurulun bu yetkilerini kullanması sırasında teşebbüsler tarafından sağlanan bilgilerin yanlış veya yanıltıcı olması durumunda uygulanacak yaptırımlar, Kanun’un 16. maddesinde (İdari Para Cezası) ve 17. maddesinde (Nispi İdari Para Cezası) düzenlenmiştir. Öte yandan, teşebbüsler tarafından sağlanacak hangi tür bilgilerin (örneğin tutarsız veriler, sehven sunulan bilgiler vb.) bu kapsamda cezalandırılacağı, Kurul içtihadı ile netlik kazanmaktadır.

Bu kapsamda, Kurulun güncel uygulaması incelendiğinde, talep edilen bilgi veya belgenin dosya bakımından önemi ile nihai karar üzerindeki etkisinin, bilgi taleplerine ilişkin uygulanacak idari yaptırım ihtimalini artırdığı görülmektedir.

Nitekim Kurul, 20.02.2025 tarihli ve 25-07/157-79 sayılı Biota kararında bu yaklaşımını açıkça ortaya koyarak farklı tarihlerde sunulan çelişkili beyanların (i) somut, ölçülebilir ve doğrulanabilir verilere

ilişkin olduğunu, (ii) dosya bakımından önem taşıyan bir hususa yönelik olduğunu ve (iii) nihai karara etki ettiğini belirterek bilgiyi sunan teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanmasına karar vermiştir.

Bununla birlikte, Kurulun 27.03.2025 tarihli ve 25-13/297-140 sayılı Novonesis kararının karşı oy yazısından anlaşıldığı üzere, teşebbüs tarafından sunulan çelişkili bilgilerin yanlış veya yanıltıcı bilgi verme boyutunda olup olmadığı net bir şekilde tespit edilememiş olmasına rağmen, Kurul teşebbüsün açıklamasını dahi almadan teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanmasına karar vermiştir.

AB’de ise Regulation (EC) No. 1/2003’ün (“1/2003 sayılı Tüzük”) 18. maddesi uyarınca Avrupa Komisyonu (“Komisyon”), görevleri kapsamında teşebbüslerden ve teşebbüs birliklerinden gerekli tüm bilgileri basit talep yoluyla ya da karar yoluyla talep edebilmektedir. Her hâlükârda, 1/2003 sayılı Tüzük’ün 23. maddesi uyarınca bilgi taleplerine cevaben yanlış veya yanıltıcı bilgi sağlanması yaptırıma tabidir. Öte yandan, karar yoluyla talep edilen bilgiler ayrıca 24. madde kapsamında nispi idari para cezasına da konu edilebilmektedir. 08.09.2025 tarihinde Komisyon, 1/2003 sayılı Tüzük’ün 23. maddesi uyarınca eksik bilgi verilmesine ilişkin yaptırım uygulama yetkisini ilk kez kullanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında, teşebbüslerce yanlış veya yanıltıcı bilgi verilmesi, rekabet otoritelerinin etkin şekilde soruşturma yürütme ve doğru karar alma yetkisini doğrudan etkileyen ciddi bir usulî ihlal olarak değerlendirilmektedir. Bilgi verme yükümlülüğü, teşebbüslerin yalnızca doğru bilgi sunmasını değil, aynı zamanda eksiksiz ve zamanında bilgi sağlamasını da gerektirmektedir. Son dönemdeki Kurul kararları, Kurulun bu konuya ilişkin artan bir hassasiyet gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bu çerçevede yanlış ve yanıltıcı bilgiye ilişkin yaptırımların hukuki niteliği, uygulanma koşulları ve teşebbüsler bakımından doğurduğu sonuçlar işbu tebliğ kapsamında ele alınacaktır.

8. HAFTA 14.04.2026

Rekabet Kurulunun Tedbir Yetkisi: Hukuk ve İktisat Işığında Sınırlar

Av. Dr. Cihan Doğan (CD Hukuk Bürosu)

Avrupa Birliği’nde Dijital Piyasalar Yasası’nın (“DMA”) yürürlüğe girmesinin akabinde geçit bekçisi (=gatekeeper) olarak belirlenen teşebbüsler DMA kapsamında getirilen yasak ve yükümlülüklerle uyum sağlamak için hem iç işleyişlerini hem de sözleşmesel ilişkilerini derinden etkileyen yapısal ve davranışsal değişikliklere gitmek zorunda kalmıştır. Bunlar özellikle uygulama dağıtım kanallarının açılması, varsayılan ayarların özgürleştirilmesi, veri taşınabilirliği altyapılarının kurulması ve kendini önceleme (self-preferencing) uygulamalarının sonlandırılması gibi yükümlülüklerle somutlaşmaktadır. Türkiye’de DMA’e paralel hükümler içeren Rekabet Kanunu Değişiklik Taslağı henüz yasalaşmamış olsa da son dönem Rekabet Kurulu kararları, Rekabet Kanunu’nun esnek yapısının kullanıldığını ve benzer sonuçlara ulaşmaya çalışıldığını göstermektedir. Aslında DMA’deki yasakların çok büyük çoğunluğunun rekabet hukuku kökenli olduğu ve geçmiş dönemde muhtelif rekabet otoritelerince verilen kararlardan çıkarıldığı düşünüldüğünde, Rekabet Kurumunun DMA’deki yasak ve yükümlülükleri Rekabet Kanunu’nun 6. maddesindeki esnekliği kullanarak hâkim durumun kötüye kullanılması kapsamında ele alması sürpriz değildir. Zaten farklı yargı yerlerinde de benzer bir eğilim olduğu görülmektedir.

Öte yandan DMA’deki yasak ve yükümlülüklerin hâkim durumun kötüye kullanılması bağlamında değerlendirilmesi aslında bu yasak ve yükümlülükleri öncül bir düzenleme haline getirmemektedir. Dolayısıyla bu şekilde bir uygulama Rekabet Kanunu Değişiklik Taslağı’nın yasalaşıp doğrudan

uygulanması halinde ortaya çıkacak etkiyle aynı etkiyi doğurmaz. Her ne kadar idari para cezası bakımından benzer sonuçlar doğurabilse de doğası gereği ardıl (ex post) işleyen rekabet hukuku uygulaması, DMA gibi genel ve öncül (ex ante) davranış değişiklikleri öngören bir düzenleme rejimi kurmaz. İşte tam da bu noktada Rekabet Kuruluna verilmiş geçici, nihai ve yapısal tedbir yetkileri devreye girmektedir. Rekabet Kurulu bu yetkiler sayesinde bir eylemi hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirdikten sonra adeta sektör düzenleyicisi gibi piyasadaki rekabet ortamını tesis etme amacıyla teşebbüslere belirli yükümlülükler yükleyebilmektedir. Bu yükümlülüklerle aykırı davranmanın cezası da günlük idari para cezasıdır. Rekabet Kurumuna bu yetkiler Rekabet Kanunu'nun 9. maddesi çerçevesinde verilmiştir. Bu kapsamda Rekabet Kanunu'nun 9/4. maddesi geçici tedbir mekanizmasını, 9/1. maddesi ise nihai ve yapısal tedbir mekanizmalarını düzenlemektedir.

Rekabet Kurumunun bu tedbir mekanizmalarını, Rekabet Kanunu Değişiklik Taslağı yasalassaıydı öncül bir düzenlemeyle uygulama alanı bulacak yasak ve yükümlülükleri de fiilen hayata geçirmek için kullandığı görülmektedir. Bu tür yükümlülükler, Rekabet Kanunu çerçevesinde yürütülen bugüne kadarki soruşturmalarda geçici veya nihai tedbir olarak ortaya çıkmıştır. Öte yandan AB ve ABD'den farklı olarak Türkiye'de Rekabet Kurulunun doğrudan yapısal tedbir uygulama yetkisi bulunmamaktadır. Kanun hükmü, Rekabet Kurulunun öncelikle davranışsal tedbirleri denemesini, bu tedbirlerle rekabetçi endişenin giderilemediğinin nihai kararla ortaya koyulması hâlinde ise istisnai olarak yapısal tedbirlere başvurabilmesini öngörmektedir.

Türk hukukunda tedbirin yapısal veya davranışsal olması diğer yargı yerlerinden farklı olarak Rekabet Kurulunun yetkisi bağlamında ciddi önem arz etmektedir. Nitekim tedbirin yapısal olması durumunda Rekabet Kurulunun doğrudan uygulama yetkisi olmayacaktır. Bu durum da getirilen tedbirin nitelendirilmesini son derece önemli hale getirmektedir.

DMA'de yer verilen öncül yasak ve yükümlülüklerin bazılarının yapısal nitelikte olma potansiyeli bulunmaktadır. Rekabet Kurulunun bugüne kadar verdiği geçici ve nihai tedbir kararlarına bakıldığında teşebbüslere veri taşıma yükümlülüğünden kendini avantaj sağlamaya son vermeye kadar muhtelif tedbirlerin getirildiği görülmektedir.

DMA'nın yürürlüğe girmesinin akabinde geçit bekçisi olarak belirlenen teşebbüsler iş modellerinde muhtelif değişiklik yapmaya başlamıştır. Örneğin Apple, iOS akıllı cihaz işletim sisteminde App Store dışında alternatif uygulama dağıtım platformlarının da faaliyet göstermesine izin verdiği gibi web üzerinden uygulama dağıtımına da müsaade etmiştir. İlaveten Apple, uygulama içi satın alma (in-app purchase – IAP) dışında farklı ödeme araçlarının kullanılmasına izin vermek durumunda kalmış, iOS kullanıcılarına cihazı ilk defa kullanmaya başladıklarında hangi tarayıcıyı kullanmak istediğini sormaya başlamış ve NFC teknolojisini üçüncü tarafların da kullanımına açmıştır. Diğer bir geçit bekçisi olan Google, arama sonuçlarında rakip karşılaştırmalı alışveriş hizmeti sağlayıcılarının görünürlüğüne zarar vermeyecek dizayn değişiklikleri yaptığı gibi Google Flights gibi bazı ürünlerini kaldırmak durumunda kalmıştır. Google, muhtelif ürün ve hizmetleri arasında toplanan kullanıcı verilerini birleştirmeye izin verme konusunda kullanıcılara onay mekanizması da sunmuştur. Google da Apple gibi alternatif dağıtım platformlarına izin vermiş ve uygulama geliştiricilerinin doğrudan ödeme kabul etmesine de müsaade etmiştir. Meta ise WhatsApp ve Messenger gibi ürünlerle üçüncü taraf mesajlaşma uygulamalarının entegre çalışmasına ilişkin teknik altyapı kurmuştur. Meta ayrıca Facebook ve Instagram gibi hizmetleri için tüketicilere reklamsız ancak ücretli seçenek sunmuştur. Meta, kullanıcıların verilerini taşıması için altyapı kurmuştur. Microsoft'a bakacak olursak Bing ve Edge'in

silinebilmesine imkân tanımış, Microsoft işletim sistemiyle birlikte işlerliği sağlamış ve LinkedIn için üye veri taşıma API'leri geliştirmiştir. Bu örnekleri çoğaltmak pekâlâ mümkündür.

Aslında AB'de DMA marifetiyle getirilen tedbirlerin bazılarını Rekabet Kurulu Türkiye'de Rekabet Kanunu'na dayanarak gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda bazı tedbirlerin uygulanmasına yönelik olası soruşturmaları da başlatmış ve bunlardan bazılarını bitirmiştir. Ne var ki asıl soru AB'de DMA'deki açık düzenlemelere dayanılarak getirilen ve geçit bekçilerinin iş modellerinde değişiklik yapmalarına varan öncül yasak ve yükümlülüklerin Türkiye'de Rekabet Kurulu tarafından Rekabet Kanunu'na dayanarak talep edilip edilemeyeceğidir. Bu Tebliğin temel konusu, DMA'de açıkça düzenlenen ve geçit bekçilerinin iş modelini değiştiren yükümlülüklerin Türkiye'de Rekabet Kurulu tarafından 6. madde ihlali ve 9. madde tedbir yetkisi yoluyla ne ölçüde ve hangi sınırlar içinde talep edilebileceğinin incelenmesidir.

Bu Tebliğ kapsamında öncelikle Rekabet Kurulu'nun özellikle dijital platformlara ilişkin geçici ve nihai tedbir yetkisini kullandığı kararlarda uyguladığı tedbirlerin nitelikleri (çözmeyi iddia edilen rekabetçi endişeyle birlikte) güncel iktisadi ve hukuk literatürü çerçevesinde değerlendirilecektir. Bu kapsamda ayrıca, DMA'deki iş modeli değişikliklerinin Rekabet Kanunu'yla erişilebilir olup olmadığı ve ne ölçüde uygulanabilir olduğu değerlendirilecektir. Bu çerçevede, tebliğde hem Kurul'un dijital piyasalardaki iş modeli müdahalelerine hangi hukuki ve iktisadi sınırlar içinde başvurabileceğine ilişkin pratik bir çerçeve önerilecek, hem de tedbirin yapısal veya davranışsal niteliğinin belirlenmesinde kullanılabilecek uygulanabilir testlere yer verilecektir.

Rekabet Kurulu Birel Nitelikteki Kararlarıyla Genel Etkileyen Kurallar Koyabilir mi?

Av. Şahin Ardiyok (Balcioğlu Selçuk Eymirlioğlu Ardiyok Keki Avukat Ortaklığı)

Av. Büşra Nazlı Yaldır Ok (Balcioğlu Selçuk Eymirlioğlu Ardiyok Keki Avukat Ortaklığı)

Rekabet hukuku uygulaması kural olarak birel nitelikteki idari işlemler üzerinden şekillenmekte olup Rekabet Kurulu ("Kurul") kararlarının hukuki sonuçları esasen soruşturma tarafı teşebbüslerle sınırlı olup soruşturma tarafı olmayan teşebbüslere ancak dolaylı olarak içtihat yaratarak etkide bulunabilir. Bununla birlikte, Kurul'un bazı kararlarıyla, adeta genel düzenleyici işlem gibi, ilgili pazarın tüm oyuncularını fiilen etkileyen davranış normları ve uyum standartları ortaya koyduğu görülmektedir. Öte yandan Kurul'un birel nitelikteki kararları kapsamında tesis ettiği davranışsal yönlendirmelerin pazar genelinde bağlayıcılık kazanması, pazarı düzenlemek için kanunla yetkilendirilmiş kurumların görev alanına fiilen müdahale edilmesi sonucunu doğurabilecek niteliktedir. Nitekim birçok piyasanın işleyişine ilişkin genel ve soyut kurallar koyma yetkisi, ilgili bakanlıklar, düzenleyici kurumlar veya sektörel otoriteler tarafından, kanuni yetkilere ve düzenleyici işlem tesisine özgü usulî güvencelere dayanılarak kullanılmaktadır. Rekabet Kurulu ise, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde, rekabet ihlallerini tespit etmek ve ihlali sona erdirici birel yaptırımlar uygulamakla yetkilendirilmiş olup, devletin ekonomik kolluk faaliyeti yürüten diğer kurumlarının yerine geçerek pazarın genel işleyişine ilişkin normatif davranış standartları belirleme görevine sahip değildir.

Bu tebliğ, Rekabet Kurulu'nun kararları ve bu kararlar çerçevesinde gönderilen "görüş" yazıları yoluyla sektör genelini etkileyen davranış standartları belirlenmesinin hukuki sınırlarını incelemektedir. Örneğin Kurul'un Türk Philips kararında, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında herhangi bir hâkim durumun kötüye kullanılması tespit edilmemesine rağmen, tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazları pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler için ayrıntılı davranış kuralları belirlenmiş ve Rekabet Kurumu Başkanlığı pazarda faaliyet gösteren teşebbüslere görüş bildirmekle görevlendirilmiştir. Bu karar, ihlal tespiti bulunmayan bir dosyada dahi Kurul'un pazar genelini yönlendiren normatif mesajlar

verebildiğini göstermesi bakımından önem taşımaktadır. Keza Beyaz Et III kararında ise rekabete hassas bilgi değişimi ihlali nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında çok yüksek idari para cezaları uygulanmış; bununla birlikte, ileri tarihli fiyat listesi uygulamalarının sonlandırılması ve güncellenen fiyatların duyurulur duyurulmaz uygulanmasına ilişkin davranışsal tedbirler de 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca tesis edilmiştir. Bu yönüyle Beyaz Et III kararı, ihlal tespitli bir dosyada getirilen davranışsal tedbirlerin, yalnızca soruşturma taraflarını değil, fiilen tüm pazarı etkileyen bir uyum standardına dönüşme potansiyelini ortaya koymaktadır. Halen devam etmekte olan yem karşılığı çiğ süt alımlarına yönelik soruşturmada verilen ve geçici tedbir kararı da benzer bir uygulamaya işaret etmektedir.

Bu çerçevede birel bir idari işlem eliyle pazardaki tüm mevcut ve potansiyel teşebbüsleri fiilen bağlayan davranış normları oluşturulması, idare hukukundaki düzenleyici işlem-birel işlem ayrımını aşındırmakta ve hatta yasama organına ait asli düzenleme yetkisinin idareye dolaylı biçimde devredilmesi sonucunu doğurabilecek bir uygulama alanı yaratmaktadır. Kanunda açık bir dayanağı bulunmaksızın, birel kararlar aracılığıyla genel ve soyut nitelikte kuralların ortaya konulması, kanunilik ve hukuki belirlilik ilkeleri bakımından ciddi sorunlar barındırmaktadır. Dahası, bu tür normatif etki doğuran uygulamalar, soruşturma tarafı olmayan teşebbüsler bakımından önaraştırma, soruşturma ve iktisadi analiz gibi usul safhalarının işletilmemesi nedeniyle, dinlenilme ve savunma haklarının fiilen kullanılamamasına yol açmaktadır. Bu durum, söz konusu davranış normlarına uyulmaması hâlinde idari para cezalarıyla karşılaşılabilmesi ihtimali dikkate alındığında, sözleşme özgürlüğü ve mülkiyet hakkı gibi temel hakların Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ölçütler dışında sınırlandırılması sonucunu da beraberinde getirebilmektedir.

Çalışmada yöntem olarak Rekabet Kurulu kararları ve kamuya açık duyurular üzerinden normatif içerik analizi yapılmakta; ayrıca Fransız Danıştay'ının Fairvesta ve Numericable kararlarıyla geliştirdiği, düzenleyici kurumların görüş ve tavsiyelerinin önemli ekonomik etkiler doğurması veya muhatapların davranışlarını kayda değer biçimde etkilemesi hâlinde yargısal denetime tabi tutulabileceğine ilişkin yaklaşım, Türk hukuku bakımından karşılaştırmalı olarak ele alınmaktadır. Tebliğ, Rekabet Kurulu uygulamasında öngörülebilirlik ihtiyacı ile kanunilik ve yargısal denetim gerekliliği arasındaki dengeyi somutlaştırmayı ve norm görünümü arz eden uygulamalar bakımından daha net hukuki sınırlar ortaya koymayı amaçlamaktadır.

9. HAFTA 21.04.2026

Rekabet Hukukunda İdari Para Cezalarının Hesaplanmasına İlişkin Yeni Yönetmeliğin Getirdiği Değişikliklerin Hukuki Analizi

Av. Reşit Gürpınar (Balcıoğlu Selçuk Eymirlioğlu Arđıyok Keki Avukat Ortaklığı)

Av. Aslı Ak (Balcıoğlu Selçuk Eymirlioğlu Arđıyok Keki Avukat Ortaklığı)

Rekabet hukukunda idari para cezalarının hesaplanmasına ilişkin ikincil düzenlemeler, yalnızca yaptırım politikasının çerçevesini çizmekle kalmamakta, aynı zamanda hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerinin somutlaşmasında da belirleyici rol oynamaktadır. Bu kapsamda yakın dönemde yürürlüğe giren yeni Ceza Yönetmeliği, hem Rekabet Kurulu'nun yaptırım pratiğini hem de teşebbüslerin risk değerlendirmelerini doğrudan etkileyecek nitelikte önemli değişiklikler içermektedir. Tebliğimiz, söz konusu yönetmeliğin getirdiği yenilikleri ve bunların hukuki sonuçlarını eleştirel bir bakış açısıyla incelemeyi amaçlamaktadır.

Öncelikle yönetmeliğin çıkış nedenleri ve hangi beklentilere cevap verdiği yahut veremediği tartışmaya açılacaktır. Uygulamada ceza hesaplamasına ilişkin yeknesaklığın sağlanması, Kurul kararlarının gerekçelendirilmesinin güçlendirilmesi ve caydırıcılığın artırılması gibi hedeflerin ön plana çıktığı görülmektedir. Bununla birlikte, düzenlemenin teşebbüsler bakımından öngörülebilirliği ne ölçüde artırdığı ve uygulamadaki belirsizlikleri gerçekten giderip gidermediği ayrıca değerlendirilmelidir.

İkinci olarak birleşik ihlal ile bağımsız ihlal ayrımı ele alınacaktır. Yeni yönetmelikte, eski düzenlemeden farklı olarak, bağımsız ihlal tespitine dayalı yöntemlerin açık biçimde kabul edilmesi dikkat çekmektedir. Bu yaklaşım, çok sayıda davranışın tek bir ihlal kapsamında mı yoksa ayrı ayrı mı cezalandırılacağı noktasında Kurul'a daha esnek bir alan tanımakta; ancak aynı zamanda ceza miktarlarının artmasına ve yaptırım politikasının sertleşmesine de yol açabilecek sonuçlar doğurmaktadır.

Üçüncü başlık altında, temel cezanın tespitinde alt ve üst sınırların kaldırılmasıyla birlikte Rekabet Kurulu'nun takdir yetkisinin belirgin biçimde genişlemesi değerlendirilecektir. Bu durum, ceza aralığının "makasının açılması" sonucunu doğurmakta ve hukuki belirlilik ile öngörülebilirlik ilkeleri bakımından soru işaretleri yaratmaktadır. Tebliğimizde bu husus, Anayasa Mahkemesi'nin ölçülülük ve belirlilik ilkelerine ilişkin değerlendirmeleri ışığında ele alınacaktır.

Dördüncü olarak, yeni yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce gerçekleşmiş ihlaller bakımından ortaya çıkabilecek uygulama sorunları ve Rekabet Kurulu'nun bu geçiş sürecindeki yaklaşımı incelenecektir. Lehe uygulama ilkesi, geçmişe yürüme yasağı ve kazanılmış haklar bağlamında ortaya çıkabilecek ihtilaflar bu çerçevede tartışılacaktır.

Beşinci başlık altında yeni yönetmeliğin artı ve eksileri bütüncül bir değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Etkinlik ve caydırıcılık yönünden sağlanan kazanımlar ile hukuki güvenlik bakımından ortaya çıkan riskler karşılaştırmalı olarak ele alınacaktır.

Son olarak, eski yönetmeliğin iptali istemiyle açılan davada Danıştay 13. Dairesi tarafından verilen kararın gerekçeleri ile yeni yönetmelik arasındaki ilişki incelenecek; yeni düzenlemenin söz konusu yargısal değerlendirmelerle örtüşüp örtüşmediği yahut bu değerlendirmelere aykırı bir yönde mi şekillendiği tartışmaya açılacaktır. Bu analizle, ikincil düzenlemelerin yargı içtihadı ile uyumlu biçimde geliştirilmesinin önemi vurgulanacaktır.

Rekabet Kurulunun Yeni Ceza Yönetmeliği'nin İdari Para Cezaları Yönünden Anayasa Uygunluğu: Hukuk Devleti İlkesi Çerçevesinde Değerlendirme

Av. Sinan Lahur (Öztürk & Kuru Avukatlık Ortaklığı)

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ("Kanun") 16. maddesi uyarınca Kanun'u esastan ihlal eden teşebbüslere cirolarının %10'una kadar idari para cezası verilir. Maddenin son fıkrası ise idari para cezasının tespitinde dikkate alınacak hususları Rekabet Kurulu'nun ("Kurul") çıkaracağı yönetmeliklerle belirleyeceğini düzenlemektedir.

Bu kapsamda Kurul tarafından 2009 yılında Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Hâlinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik ("Eski Yönetmelik") yayımlanarak yürürlüğe girmiş; anılan yönetmelik, 27.12.2024 tarihinde aynı adla kabul edilerek yürürlüğe giren yeni yönetmeliğin ("Yeni Ceza Yönetmeliği") yürürlüğe girmesine kadar uygulanmıştır.

Eski Yönetmelik kapsamında ihlal türleri bakımından ayırım öngörülmekteydi. Eski Yönetmelik'te "kartel ve diğer ihlaller" şeklinde ayrıma gidilmiş ve karteller için %2-4; diğer ihlaller için ise %05 ila %3 arasında başlangıç ceza oranları düzenlenmiş ve hafifletici veya ağırlaştırıcı unsurların uygulanmasında ise alt/üst sınırlar ihdas edilmişti. Söz konusu düzenlemeler Kanun'da yer almayan yeni bir ihlal türünün (kartel) yönetmelik ile tanımlanması ve bu ihlal türüne Kanun'da yer almayan alt sınır yaptırımlarının getirilmesi nedeniyle doktrin ve uygulamada yoğun eleştirilere konu olmuştur.

Eski Yönetmelik'te yer alan bu düzenlemelere ilişkin hükümlerin, hukuki öngörülebilirlik ve kanunilik ilkelerine aykırı oldukları gerekçesiyle iptalleri istemiyle Danıştay nezdinde dava konusu edilmiştir. Danıştay tarafından verilen kararda Eski Yönetmelik'in ilgili hükümleri hukuka uygun bulunmuştur. Danıştay, gerekçesinde Eski Yönetmelik hükümleriyle yeni bir suç ihdas edilmediğini; aksine, Kanun'un 16. maddesinde düzenlenen kabahatlere ilişkin sınırlandırma ve sınıflandırma getirildiğini değerlendirmiştir.

Yeni Ceza Yönetmeliği ile birlikte rekabet ihlallerine uygulanacak idari para cezalarının artış göstermesi kuvvetle muhtemeldir. Bununla birlikte, söz konusu düzenlemenin asıl önemi, Kurul'un ceza belirleme sürecinde sahip olduğu takdir yetkisinin kapsamının kayda değer ölçüde genişletilmiş olmasıdır. Bu durum, Kurul'un cezalandırma politikası bakımından yeni bir döneme girildiğine işaret etmekte olup, ikincil düzenleme yoluyla tesis edilen bu yaklaşımın, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda güvence altına alınmış temel hak ve özgürlükler üzerindeki etkisinin özellikle idari para cezaları bakımından değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır.

Bildiri kapsamında, Yeni Ceza Yönetmeliği ile rekabet ihlallerine uygulanacak idari para cezalarının belirlenmesinde benimsenen yaklaşımın anayasal çerçeve ile uyumu incelenecektir.

Bu bağlamda, özellikle idari para cezalarının cezai nitelik taşıdığı dikkate alınarak, ceza tayininde Kurul'a tanınan geniş takdir yetkisinin kanunilik, hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkeleri bakımından doğurduğu sonuçlar ele alınacaktır. Bildiride ayrıca, Yeni Ceza Yönetmeliği'nin, anayasal güvenceler çerçevesinde ne ölçüde yargı denetimine elverişli olduğu ve bu denetimden beklenmesi gereken asgari standartlar ele alınacak; bu kapsamda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarında geliştirilen ölçütler ve güvenceler de değerlendirmeye dâhil edilecektir.

10. HAFTA 28.04.2026

Rekabet Hukukunun Sınırlarında Yeni Medya: Haber Yayıncılarının Haklarının Korunmasında Rekabet Hukuku Etkili Bir Araç Olabilir mi?

Av. Sanem Yetiş (CD Hukuk Bürosu)

Dijitalleşme pek çok sektörü etkilediği gibi basın-yayın sektöründe de teknoloji odaklı bir dönüşüme neden olmuştur. Tüketicilerin habere erişmek için birincil kaynağının dijital platformlar olmaya başlaması; bu platformların haber yayıncıları nezdinde geçit bekçisi rolü kazanmasını sağlamıştır. Dijital platformlar ile haber yayıncıları arasındaki ilişki ilk bakışta; yayıncıların sundukları içerikler ile kullanıcıların ilgi ve merakını dijital platforma yönlendirdikleri, dijital platformların ise yayıncıların internet sitelerinin trafiğini artırarak onlara reklamcılık geliri sağladığı karşılıklı fayda esasına dayalı bir yapı olarak görülmektedir. Bununla birlikte, büyük teknoloji teşebbüslerinin zaman içerisinde ürün ve hizmet portföylerini geliştirerek çok katmanlı birer dijital ekosisteme dönüşmesiyle haber yayıncılarının ekonomik bağımlılıkları artmış ve taraflar arasındaki simbiyotik ilişki aşınmaya başlamıştır. Hedef kitlelerine ulaşmak ve görünürlüklerini artırmak için arama motoru başta olmak

üzere dijital ekosistemlerin tamamlayıcı hizmetlerine bağımlı hale gelen yayıncılar, ekonomik haklarını zedeleyen ticari koşulları kabul etmeye mecbur kalmaktadır.

Taraflar arasındaki güç asimetrisinin gittikçe belirginleştiği bu ilişkide teknoloji teşebbüslerinin haber yayıncılarının emeği sayesinde kendi ekosistemlerine değer katmaları, haber yayıncılarının ise bu değerden adil bir pay alamıyor oluşu, Avrupa Birliği düzeyinde haber yayıncılarının fikri mülkiyet haklarını destekleyen yeni düzenleyici kurallar ihdas edilmesine ve üye ülkelerin rekabet otoritelerinin hâkim durumun kötüye kullanılması iddialarına yönelik soruşturmalar açmasına neden olmuştur. Daha geniş bir perspektiften bakıldığında; bu müdahalelerin, haber yayıncılığı sektöründe sürdürülebilirliğin sağlanması, haber yayıncılarının fikri emeğinin korunması, medyada çoğulculuğun muhafaza edilmesi gibi kamusal menfaatlerin gerçekleştirilmesine hizmet etmeyi amaçladığı görülmektedir. Bu yönüyle rekabet hukuku kurallarının belirli sosyopolitik hedefleri gerçekleştirmek üzere araçsallaştığı izlenimi uyanmaktadır. Söz konusu sosyopolitik amaçların ekonomik temellerinin görece zayıf olması rekabet hukukunun geleneksel ekonomik etkinlik ve tüketici refahı odaklı yaklaşımından ne ölçüde uzaklaşabileceği sorusunu beraberinde getirmektedir. Nitekim tüketici refahı odaklı geleneksel rekabet hukuku yaklaşımı açısından bakıldığında, tüketicilerin farklı haber kaynaklarına ücretsiz erişiminin sağlanması ve dijital platformların yayıncıların içeriklerinden beslenerek tüketicilerin ilgi alanlarını hedefleyen yenilikçi ve kaliteli hizmetler sunabilmesi, rekabeti artırıcı unsurlar olarak değerlendirilebilecektir. Bu perspektiften hareketle, haber yayıncılarının içeriklerinin kullanımı için adil pay alması, fikri mülkiyet haklarının korunması ya da medyada çoğulculuğun temini ve demokratik işleyişin korunması, rekabet hukukunun asli odak alanı dışında kalan hedefler olarak ele alınabilmektedir.

Bu çalışmanın amacı, rekabet hukuku kurallarının haber yayıncılarının dijital ekosistemler ile olan ilişkisinde ne derece müdahil olması gerektiğini normatif bir yaklaşımla incelemektir.

Bu doğrultuda Avrupa Komisyonu ve üye ülkelerin ulusal rekabet otoriteleri tarafından Google'a karşı açılan güncel soruşturmalar ışığında; haber yayıncılığı sektöründeki mevcut piyasa aksaklıklarının rekabet hukukunda hangi geleneksel zarar teorileri çerçevesinde ele alınabileceği ve rekabet hukukunun söz konusu sorunları çözmek için ne derece etkili bir araç olduğu tartışılacaktır.

Pandora'nın Kutusu Açıldı mı? Dizi ve Film Sektöründe Rekabet Hukuku Müdahalesinin İktisadi Temelleri

Av. Bulut Girgin (Gen Temizer Erdoğan Girgin Avukatlık Ortaklığı)

Av. M. Mustafa Polat (Gen Temizer Erdoğan Girgin Avukatlık Ortaklığı)

Rekabet Kurulunun yakın dönemde dizi ve film sektörünün farklı seviyelerine yönelik olarak başlattığı soruşturmalar ve verdiği kararlar, bu pazarların rekabet hukuku bakımından hangi iktisadi sorunları barındırdığı sorusunu yeniden gündeme getirmektedir. Bu tebliğ, söz konusu gelişmeleri hukukun iktisadi analizi perspektifinden ele alarak, sektörde bir pazar gücü problemi veya piyasa aksaklığı (market failure) bulunup bulunmadığını ve bu sorunlara karşı rekabet hukuku müdahalesi mi yoksa ex ante düzenleme mi gerektiğini güncel Rekabet Kurulu, AB ve ABD kararları çerçevesinde tartışmayı amaçlayacaktır.

Yapım, dağıtım, yayın (televizyon ve isteğe bağlı platformlar), sinema salonları ile oyunculuk ve menajerlik faaliyetleri, birbirleriyle bağlantılı ancak iktisadi olarak farklı dinamiklere sahip alt pazarlar oluşturmaktadır. Rekabet Kurulunun Ay Yapım-Med Yapım ve MADD dosyasında, yapımcılar arası ücret bilgisi paylaşımı ve ortak dağıtım yapısına ilişkin tespitleri; Star TV-OGM Prodüksiyon kararında uzun süreli münhasır yapım-yayın ilişkilerinin incelenmesi; dijital platformlar (Netflix, Amazon Prime,

BluTV vb.) hakkında yürütülen soruşturmalar ve menajerlik ajanslarına ilişkin incelemeler, Kurulun sektörü yatay, dikey ve emek piyasası boyutlarıyla birlikte ele aldığını göstermektedir. Bu çerçevede sinema salonları pazarına ilişkin soruşturmalar da gösterim aşamasında ortaya çıkabilecek dikey dışlama risklerinin ve fiziksel erişim noktalarının iktisadi öneminin değerlendirilmesine örnek teşkil etmektedir.

Yapım ve dağıtımda yoğunlaşma eğilimleri, uzun süreli ve kapsamlı münhasırlık sözleşmeleri, bilgi asimetrisi, giriş engelleri ve ağ etkileri, hukukun iktisadi analizi bakımından potansiyel piyasa aksaklıkları olarak ele alınmaktadır. Özellikle televizyon kanalları ve dijital yayın platformlarının, izleyiciye erişim bakımından kaçınılmaz ticaret noktaları (bottleneck) hâline gelip gelmediği sorusu önem kazanmaktadır. Belirli kanalların veya platformların, içerik üreticileri açısından vazgeçilmez dağıtım mecraları olarak konumlanması hâlinde, bu yapının pazar gücü doğurup doğurmadığı ve rekabetçi süreçleri sınırlayıp sınırlamadığı iktisadi açıdan değerlendirilmelidir.

Bu tartışma, pazar tanımının giderek belirsizleştiği bir ortamda daha da önem kazanmaktadır. Geleneksel televizyon yayıncılığı, isteğe bağlı video platformları (Netflix, Disney+, Amazon Prime) ve kullanıcı tarafından üretilen içerik sunan sosyal medya platformları (YouTube, Instagram, TikTok), izleyicinin sınırlı zamanı ve dikkati üzerinde rekabet etmektedir. Bu durum, pazar gücü analizlerinde yalnızca içerik türü veya dağıtım teknolojisine dayalı dar pazar tanımlarının yeterli olup olmadığı; daha geniş, “izleyici dikkati” odaklı bir pazar yaklaşımının gerekip gerekmediği sorularını gündeme getirmektedir.

Tebliğ ayrıca, küresel ölçekte yaşanan gelişmeleri bu çerçeveye ilişkilendirecektir. Netflix ve Paramount’un Warner Bros. Discovery’yi devralmaya yönelik girişimleri, içerik üretimi, dağıtımı ve platform sahipliğinin tek elde yoğunlaşması eğilimini ortaya koymakta; bu tür yapıların kalıcı pazar gücü yaratması hâlinde, rekabet hukuku araçlarının tek başına yeterli olup olmayacağı sorusunu gündeme getirmektedir. Bu bağlamda, Kurulun sektörde farklı seviyelere eş zamanlı olarak yönelttiği incelemeler, potansiyel riskleri erken aşamada tespit etmeye yönelik bir yaklaşımın örneği olarak değerlendirilebilir.

Son olarak tebliğ, rekabet hukuku müdahalesi ile ex ante düzenleme arasındaki sınırı hukukun iktisadi analizi perspektifinden ele alacaktır. Rekabet hukuku, ihlal veya rekabetçi endişe ortaya çıktıktan sonra müdahale eden esnek bir mekanizma sunarken; televizyonlar, dijital platformlar veya dağıtım kanalları gibi bazı yapıların kalıcı darboğazlar hâline gelmesi durumunda, ex ante nitelikte düzenleyici araçların teorik olarak daha etkin olup olmayacağı sorusu tartışmaya açılacaktır.

11. HAFTA 05.05.2026

Rekabet Kurulunun “Fikri DNA’sı”: Kararlar Arası Atıf Ağı ve İçtihat Haritası Analizi

Doç. Dr. Emin Köksal (Bahçeşehir Üniversitesi)

Av. Cansu Peker (Balcıoğlu Selçuk Arđıyok Keki Avukatlık Ortaklığı)

Türk rekabet hukuku uygulaması, çeyrek asrı aşan bir geçmişe ve bu süreçte biriken yaklaşık on bin Rekabet Kurulu kararına dayanmaktadır. Bugüne kadar yapılan akademik çalışmalar, çoğunlukla belirli kararları tekil olarak incelemekte veya kararları belirli sektörler ya da ihlal türleri temelinde gruplandırarak analiz etmektedir. Oysa her bir Kurul kararı, kendisinden önceki içtihattan beslenen ve kendisinden sonrakilere yön veren, yaşayan bir hukuki organizmanın parçasıdır. Bu çalışma, kararları birbirinden bağımsız veri noktaları olarak değil, birbirine görünmez iplerle bağlı devasa bir ağı

düğümüleri olarak ele alarak Rekabet Kurulu'nun "fikri DNA"sını ve içtihat haritasını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Çalışmanın temel hedefi; Kurul kararlarının birbirlerine (iç referans) ve mehzaz hukuk olan Avrupa Birliği Komisyonu kararlarına (dış referans) yaptıkları atıfları inceleyerek, hukuk doktrininin zaman içindeki yayılımını, dönüşümünü ve kökenlerini görünür kılmaktır. Böylece hangi hukuki argümanların hangi dönemde ortaya çıktığı, nasıl benimsendiği ve zamanla nasıl evrildiği izlenebilecektir.

Bu amaçla, teknoloji destekli iki aşamalı hibrit bir metodoloji izlenecektir. İlk aşamada, son dönemde hızla gelişen üretken yapay zekâ modelleri kullanılarak on bine yakın kararın tam metni taranacaktır. Her bir kararda yer alan diğer Kurul kararlarına ve AB Komisyonu kararlarına yapılan atıflar tespit edilerek yapılandırılmış veri haline getirilecektir. Bu süreç, sadece insan emeğiyle hazırlanması son derece güç olan kapsamlı ve tutarlı bir atıf veri setinin, görece düşük hata payıyla elde edilmesini sağlayacaktır.

İkinci aşamada ise elde edilen bu veriler üzerinden bir ağ analizi gerçekleştirilecektir. Oluşturulacak ağ grafiğinde her bir karar bir "düğüm", yapılan her atıf ise bu düğümleri birbirine bağlayan bir "bağlantı" olarak modelleneyecektir. Bu görselleştirme ve analiz sayesinde:

- Merkezi Kararlar: Hangi kararların diğerleri tarafından en çok referans gösterilerek içtihadın ana omurgasını oluşturduğu,
- Kırılma Noktaları: Hukuki yaklaşımın hangi tarihlerde ve hangi "çığır açan" kararlarla yön değiştirdiği,
- Mehzaz Hukuk Etkisi: AB Komisyonu kararlarının Türk içtihadını hangi dönemlerde ve hangi konularda daha yoğun biçimde beslediği tespit edilebilecektir.

Ayrıca, alt konu başlıkları veya sektörler itibarıyla kümelenmeler incelenerek, belirli alanlarda içtihadın ne ölçüde yerel dinamiklere, ne ölçüde mehzaz hukuka yaslandığı da analiz edilebilecektir.

Sonuç olarak bu çalışma, Rekabet Kurulu'nun karar alma pratiğindeki yapısal kalıpları, içtihadın evrimini ve hukuki gerekçelerin soyağacını mikro düzeydeki atıf ilişkilerinden yola çıkarak makro bir perspektifle görünür kılacaktır. Böylece hem akademi hem uygulayıcılar hem de politika yapımcılar açısından, Türk rekabet hukukunun "nasıl düşünerek karar verdiğini" gösteren ampirik ve görsel bir içtihat haritası sunulacaktır.

Computational Analysis of Legal Precedent: A Thematic Network Approach to Turkish Competition Authority Decisions

Dr. Nihat Mısıır

In precedent-driven fields like Competition Law, the doctrine of stare decisis serves as the bedrock of legal certainty, promoting consistent and predictable administrative enforcement. However, the Turkish Competition Authority (TCA) has generated a massive corpus of nearly 10,000 decisions. For legal practitioners, policymakers and academics, manually tracing the intellectual lineage and hierarchy of norms within this "big data" environment is becoming increasingly formidable. Traditional doctrinal research often relies on intuition, experience or anecdotal selection to identify "landmark" cases. This study proposes an empirical, data-driven alternative: Thematic Network Analysis. By treating citations as "latent judgments" of authority, we can map the actual jurisprudential structure of the TCA's enforcement history, moving from qualitative assessment to quantitative evidence.

Methodologically, this study isolates specific legal concepts (e.g., "Predatory Pricing," "Workforce Markets") to construct focused citation networks. Unlike general network analyses, this thematic approach filters out noise, revealing how legal arguments are constructed within specific competition violation types and/or markets. By applying graph theory metrics to these citation networks, this study proposes a new functional taxonomy for classifying TCA decisions: 'cornerstone' decisions that form the foundation of a legal topic, 'keystone' decisions that shape modern jurisprudence, 'encyclopedic' decisions that offer comprehensive reviews and 'emerging' decisions that gain attraction at a high speed.

Applying this framework to the concepts of "Predatory Pricing" (yıkıcı fiyatlama) and "Cartels" the analysis reveals highly centralized, mature legal doctrines. Crucially, the analysis demonstrates that the TCA's approach to these concepts is cross-sectoral.

In sharp contrast, the analysis of "Workforce Markets" (no-poach, wage-fixing agreements etc.) reveals the characteristics of an emerging legal doctrine. The network topology is sparse and fragmented, resembling an 'archipelago' of isolated star-shaped clusters rather than a cohesive web unlike a mature doctrine.

By integrating network science with traditional legal analysis, this study provides a reproducible framework for academics and practitioners to visualize the hidden structure of TCA jurisprudence. It moves beyond anecdotal evidence to empirically identify which decisions truly control the development of competition law in Turkey.

By mapping these distinctions, Thematic Network Analysis offers a powerful new tool for:

1. Litigation Strategy: Identifying which precedents act as the true "gatekeepers" of a legal argument.
2. Regulatory Policy: Visualizing where legal doctrines are consistent and where they are fragmented or contradictory.
3. Academic Inquiry: uncovering the "hidden" structural decisions—the Keystone precedents—that shaped the (economic) logic of the TCA, even if they have fallen out of common citation.

Ultimately, this study argues that the evolution of Turkish Competition Law is measurable. By making the latent structure of jurisprudence visible, we gain a deeper understanding of how the TCA creates, sustains, and evolves its legal norms.

12. HAFTA 12.05.2026

Market Definition at a Time of Ecosystems: Changing Normative and Methodological Perspectives

Dr. Magali Eben (University of Glasgow)

İhlalin Aşınma Zamanı: Rekabet Hukukunda Zamanaşımı Kavramının Yarattığı Sorunlara Rekabet Kurulu ve Mahkeme Kararlarının Analizi ile Bir Bakış

Av. Ömer Faruk Çelik (Balçioğlu Selçuk Eymirlioğlu Arđıyok Keki Avukat Ortaklığı)

Av. Bekir Aksarı (Balçioğlu Selçuk Eymirlioğlu Arđıyok Keki Avukat Ortaklığı)

İdare hukukunun temel ilkelerinden biri, idare edilenlerden kurallara uymaları beklendiği gibi, kamu gücünü elinde bulunduran idarenin de kendisine çizilen hukuki çerçevede hızla hareket etme

sorumluluğuna sahip olmasıdır. Bu gereklilik, özel hukukta bir alacaklının alacağını tahsil etmekte gösterdiği heves gibi, idarenin de kamu düzenini sağlama ve hukuki yükümlülüklerini yerine getirme noktasında kararlılık göstermesi beklentisinden doğar.

Bu doğrultuda, idareye yetki ve sorumluluklarının gereğini yerine getirmesi için belirli bir zaman dilimi tanınmıştır. Eğer idare bu süre içinde gerekli eylemi gerçekleştirmez veya işlemi tesis etmezse, o işi yapmakta isteksiz olduğu kabul edilmelidir. İşte idarenin belirli bir eylem veya işlemi tesis etme yetkisinin, hukuken öngörülen sürenin dolmasıyla son bulmasına yol açan bu zaman sınırlaması bakımından, rekabet ihlallerinde 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun 20. maddesi uyarınca 8 yıllık soruşturma zamanaşımı süresi uygulanmaktadır.

Doktrinde Özdemir’in de isabetle belirttiği üzere, bu süre salt bir usul kuralı olmayıp, devletin “cezalendirme yetkisini” ortadan kaldıran maddi bir hukuk müessesesidir. Sürenin dolmasıyla idarenin işlem tesisi imkânsız hale gelmektedir.

Rekabet Kurulu’nun ise zamanaşımına dair farklı yönde kararları bulunmaktadır. Rekabet Kurulu’nun *Posta Kargo Taşımacılığı* kararında ilgili teşebbüsün önaraştırma safhasında taraf olmaması ve soruşturma kararının fiilden 8 yıl sonra alınması gerekçesiyle zamanaşımı savunması kabul görmüştür. Yakın tarihli *Veysel Elektronik* kararında ise Kurul, karar tarihinin bulgu tarihinden itibaren 8 yıl içinde tesis edilmesi gerektiğinden hareketle ilgili teşebbüse herhangi bir idari para cezası uygulamamıştır. Ancak söz konusu durum, Rekabet Kurulu’nun içtihadı içerisinde ayrıksı bir yer tutmaktadır.

Bununla birlikte, konunun en tartışmalı ve teşebbüsler aleyhine dönebilecek yönlerinden biri ise Kurul’un “*devam eden tek bir ihlal*” yaklaşımıdır. *Uğur Soğutma* kararında görüldüğü üzere Kurul, zamanaşımı süresi dolmuş gibi görünen eski tarihli bir bulguyu, daha güncel tarihli başka delillerle irtibatlandırarak ihlalin temadi ettiği sonucuna varabilmektedir. Bu senaryoda zamanaşımı, fiilin işlendiği tarihten değil, temadinin sona erdiği (en güncel bulgu) tarihten başlatılmaktadır.

Rekabet Kurulu’nun ve idari yargı mercilerinin zamanaşımına dair yaklaşımlarında net ve yeknesak bir durumun bulunmaması, rekabet ihlallerine ilişkin verilen her kararda farklı hukuki tartışmaların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu karmaşık tablo karşısında, çalışmamızın temel amacı yakın tarihli *İşgücü III*, *Atık Kâğıt*, *Maçkolik*, *Bankalar*, *Veysel Elektronik*, *Uğur Soğutma Yaş Maya*, *Kaynak*, *Posta Kargo Taşımacılığı*, *Beyaz Et II*, *Burdur Serbest Makine Mühendisleri* gibi zamanaşımı konusuna değinen kararlar ile Rekabet Kurulu’nun diğer tüm içtihadı analiz edilecektir. Ardından, mahkemelerin konuya ilişkin tutumu ve kararları analiz edilerek hem mahkemelerin hem de Kurul’un zamanaşımına nasıl yaklaştığı tarihsel bağlamı içerisinde detaylıca irdelenecektir.

Nihayetinde, söz konusu tebliğ kapsamında elde edilen bulgular ışığında, zamanaşımının farklı hukuki durumlar için yeknesak olarak nasıl uygulanabileceği hususunda somut öneriler geliştirilecektir.

13. HAFTA 02.06.2026

The Most Important EU Competition Enforcement Developments of the Last 12 Months

Ioannis Kokkoris (Queen Mary University of London)

Çapraz Yöneticilik Problemi ve Azınlık Hisselerinin Devrinin Rekabet Hukuku Bakımından İncelenmesi

Av. Hazar Başar (Hergüner Bilgen Üçer Avukatlık Ortaklığı)

Av. Nihan Ünal Turan (Hergüner Bilgen Üçer Avukatlık Ortaklığı)

Rekabet hukukunda teşebbüsler arasındaki yapısal ilişkilerin değerlendirilmesi, uzun süre boyunca kontrol devri kavramı ile paralel bir şekilde ilerlemiştir. Ancak son dönemde, azınlık ve çapraz hissedarlıkların rekabet hukuku açısından etkileri son dönemde dünya genelinde mercek altına alınmaktadır. Azınlık ve çapraz hissedarlıklar ile çapraz yöneticilik ilişkilerinin, kontrol devri bulunmasa dahi, teşebbüsler arasında koordinasyon riskleri yaratabileceği yönündeki yaklaşım, özellikle ABD ve Avrupa Birliği uygulamalarında giderek belirginleşmektedir. ABD’de BlackRock ve benzeri varlık yönetim şirketlerine karşı açılan davalar ile Avrupa Birliği’nde Delivery Hero/Glovo kararında ortaya konulan değerlendirmeler, bu tür yapısal bağlantıların, rekabet karşıtı koordinasyona elverişli bir zemin oluşturabileceğine işaret etmektedir.

ABD uygulamasında gündeme gelen tartışmalar, çapraz azınlık hissedarlıklarının, doğrudan kontrol yetkisi bulunmasa dahi, teşebbüslerin üretim, fiyatlandırma ve stratejik kararları üzerinde dolaylı etki yaratıp yaratamayacağı sorusu etrafında yoğunlaşmaktadır. Bu çerçevede rekabet hukuku bakımından, “pasif yatırım” olarak nitelendirilen hissedarlıkların hangi koşullarda bu niteliğini kaybederek rekabetçi davranışları etkileyen bir araç hâline geldiği ve koordinasyon riskinin hangi unsurlar üzerinden değerlendirileceği ön plana çıkmaktadır.

Avrupa Birliği’nde ise Delivery Hero/Glovo kararı, azınlık hissedarlığına bağlı yönetim hakları, veto mekanizmaları ve bilgiye erişim imkânlarının, zaman içerisinde rekabeti ortadan kaldıran çok katmanlı bir koordinasyon yapısına dönüşebileceğini göstermiştir. Karar, bir rakipte azınlık payına sahip olmanın tek başına hukuka aykırı olmadığını; ancak bu tür bir yapının, rekabete hassas bilgilerin paylaşılması ve ticari kararların yönlendirilmesi suretiyle fiilî rekabet karşıtı temaslara imkân tanınması hâlinde rekabet hukuku bakımından ciddi riskler doğurabileceğini ortaya koymaktadır.

Türkiye bakımından ise Rekabet Kurulu’nun Fiat Chrysler Automobiles N.V. – Peugeot S.A. ve Tofaş – Stellantis kararlarında benimsediği yaklaşım, kontrol devri bulunmayan yapısal bağlantıların nasıl ele alınabileceğine dair önemli bir zemin sunmaktadır. Her ne kadar anılan kararlarda doğrudan azınlık hissedarlıkları veya çapraz yöneticilik ilişkileri incelenmemiş olsa da Kurul’un yapısal nitelikte taahhütler yoluyla teşebbüsler arasındaki kalıcı bağları ve potansiyel koordinasyon kanallarını dikkate aldığı görülmektedir. Bu durum, Türkiye uygulamasında da azınlık hissedarlıkları ve çapraz yöneticilik ilişkilerinin, ileride hangi rekabet hukuku araçlarıyla ve hangi sınırlar çerçevesinde denetlenebileceği sorusunu gündeme getirmektedir.

Bu bildiri, ABD ve Avrupa Birliği karar pratiğinde öne çıkan bu değerlendirmeleri birlikte ele alarak, azınlık ve çapraz hissedarlıklar ile çapraz yöneticilik yapılarının rekabet hukuku bakımından hangi ölçütler temelinde sorunlu hâle geldiğini ve Türkiye uygulamasının bu yönde nasıl bir gelişim gösterebileceğini tartışacaktır.